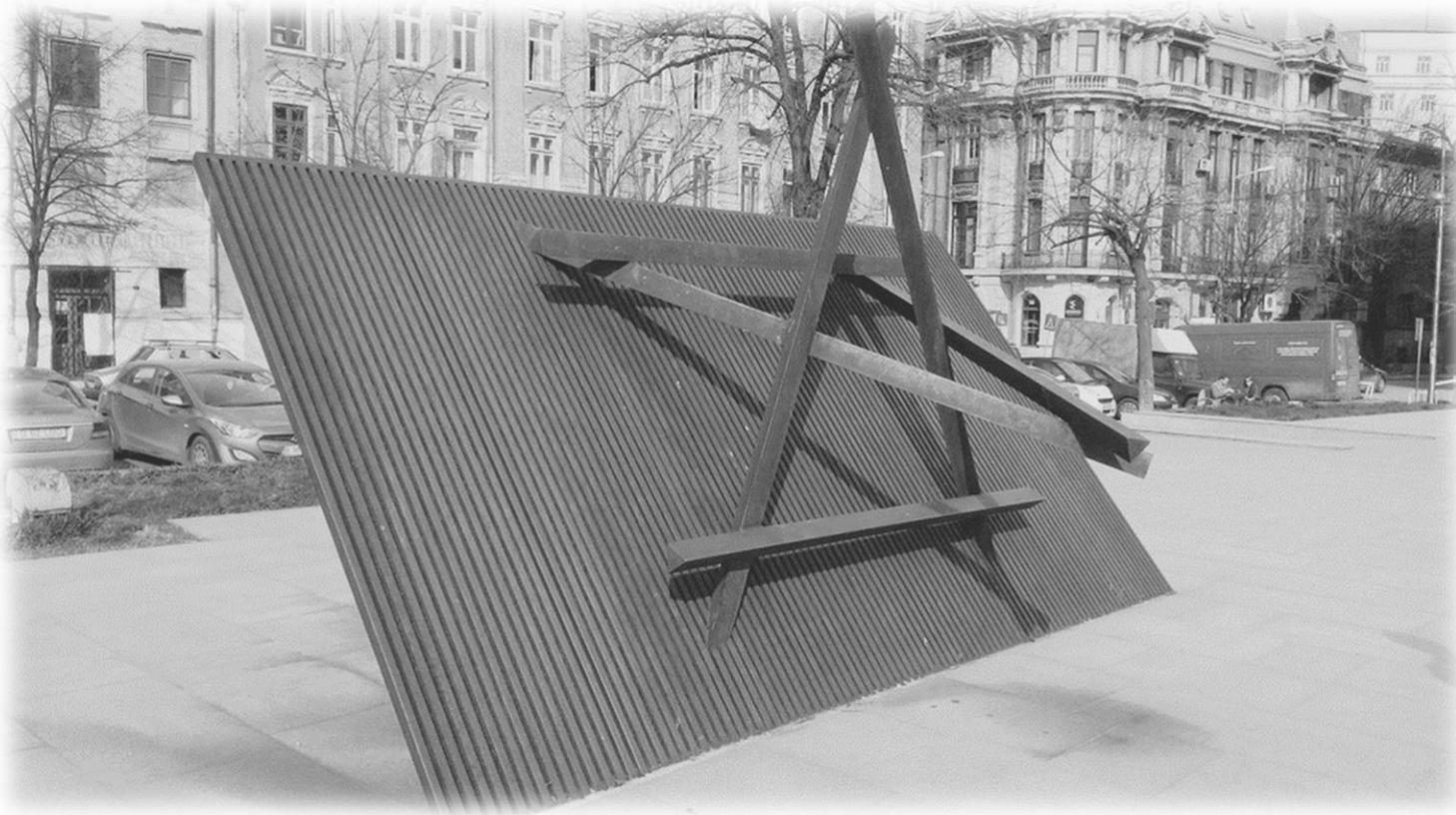

**Percepția relațiilor interetnice
și
Holocaustul din România**
studiu de opinie

Noiembrie 2019

Sursa foto: <http://drumliber.ro>

Cuprins

1

Metodologie 03

2

Sinteza rezultatelor 04

3

Sinteza rezultatelor pe secțiuni 05

4

Rezultatele detaliate ale studiului 13

5

Percepții despre minoritățile etnice și refugiați 14

6

Percepții despre HOLOCAUST 24

7

Imaginea Mareșalului Ion Antonescu 40

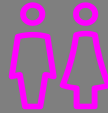
8

Percepții despre Mișcarea Legionară și alte formațiuni politice 44

Metodologie

UNIVERSUL CERCETĂRII:

Populația în vârstă de 18 ani și peste din România

EȘANTION :

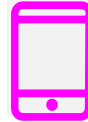
Probabilist, stratificat, având o marjă de eroare de $\pm 3\%$ și o probabilitate de 95%.

MĂRIMEA EȘANTIONULUI: 1000 respondenți

METODOLOGIA DE CULEGERE A DATELOR:

Interviuri față-în-față (TAPI) la domiciliul respondentului

PERIOADA DE CULEGERE A DATELOR:

22 octombrie - 12 noiembrie 2019

Sinteza rezultatelor

- Percepția generală despre minorități este în 2019 mai degrabă una neutră
 - Majoritatea respondenților consideră că minoritățile au aceleași drepturi ca populația majoritară
 - Romii au înregistrat cel mai mare nivel al distanței sociale, iar evreii cel mai mic
- În București și orașele mari populația majoritară manifestă o toleranță scăzută față de romi și maghiari
 - Percepția despre evrei este că sunt o minoritate care are o relație bună cu restul populației României
 - Există percepția prezenței scăzute a refugiaților în România
- Există un grad mai ridicat de cunoaștere generalizată despre Holocaust, dar mai redus pentru detaliile evenimentelor istorice (localizare geografică, data comemorare, responsabili etc.)
 - Există un nivel scăzut de interes cu privire la detaliile specifice ale Holocaustului, dar o percepție că nu se vorbește destul despre acestea
 - Aproximativ trei sferturi dintre respondenți consideră că episoadele violente din istoria postbelică a României sunt cel puțin la fel de grave ca Holocaustul
- Imaginea despre evrei și Holocaust a stagnat din 2015 până în prezent
 - Există o percepție polarizată asupra personalității Mareșalului Ion Antonescu și a activității organizației Mișcarea Legionară

Sinteza rezultatelor pe secțiuni

Percepții despre minorități (1)

În 2019 minoritățile au mai degrabă o imagine generală neutră. Cu toate acestea se observă câteva fluctuații:

germanii (47% față de 33%), maghiarii (31% față de 19%) și alte minorități (30% față de 21%) sunt valorizați în mai mare măsură decât în 2017

romii sunt minoritatea percepută cel mai negativ: 56% dintre respondenți consideră că aceștia sunt o problemă sau o amenințare pentru țară

evreii sunt percepuți ca având o contribuție folositoare la nivel regional sau în anumite domenii mai mare decât în 2017 (11% față de 8%)

Majoritatea respondenților, 6 din 10, consideră că minoritățile au aceleași drepturi ca cetățenii majoritari ai României. Se observă totuși o creștere semnificativă a procentului celor care cred că minoritățile beneficiază de mai multe drepturi decât majoritarii (în cazul romilor creșterea este de 7 pp).

Sinteza rezultatelor pe secțiuni

Percepții despre minorități și refugiați (2)

Folosind scala de măsurare a distanței sociale Bogardus, unde 1 este cea mai apropiată relație acceptată cu o minoritate (membru de familie), iar 7 cea mai depărtată (nu ar trebui să vină în România), se poate observa că cea mai mare toleranță se regăsește în raport cu evreii (3,6) și maghiarii (4) și una semnificativ mai scăzută față de romi (4,7).

Aceste diferențe se modifică în funcție de mediul de rezidență al respondenților. Locuitorii orașelor mari și ai Bucureștiului sunt mai puțin toleranți față de romi și de maghiari. Locuitorii orașelor peste 200.000 de locuitori sunt mai toleranți față de maghiari și evrei, iar locuitorii orașelor mici (sub 200.000 locuitori) sunt mai toleranți față de evrei și refugiați. Populația din mediul rural este mai tolerantă față de evrei comparativ cu oricare altă minoritate.

Distanța socială mai mică în raport cu evreii rezultă din faptul că aceștia sunt acceptați în familie (16%), în grupul de prieteni (18%) sau ca vecini (16%), într-o măsură mai mare decât celelalte minorități.

Diferențe semnificative care trebuie remarcate sunt creșterea procentului de români care sunt de părere că refugiații ar trebui să tranziteze România, mai mult decât să se stabilească aici (21% față de 5%), creșterea numărului de persoane care ar accepta romii în calitate de colegi de muncă (31% față de 26% în 2017).

Sinteza rezultatelor pe secțiuni

Percepții despre minorități și refugiați (3)

Trei sferturi dintre respondenți sunt de acord ca țara noastră să primească lucrători migranții pentru anumite sectoare ale economiei, iar 8 din 10 au estimat un număr mai mic de 5000 de refugiați primiți de țara noastră în ultimii 4 ani. În plus 4 din 10 i-ar accepta în familie, grupul de prieteni, vecini sau colegi de muncă.

Similar cu 2017 și 2015, mai mult de jumătate dintre respondenți consideră că românii sunt în relații bune cu evreii. De asemenea, 58% sunt de părere că această minoritate are multe personalități importante în diverse domenii.

Creșteri semnificative se observă în ceea ce privește procentul de respondenți care sunt în dezacord cu ideile: că ar fi mai bine ca evreii să trăiască în țara lor, că destabilizează societatea în care trăiesc și își urmăresc propriile interese. În plus, în 2019, mai puțini români blamează evreii pentru instaurarea comunismului în România.

Respondenții resping afirmația "Evreii acționează pentru destabilizarea societății în care trăiesc", care întrunește dezacordul a o treime dintre persoanele intervievate, fapt confirmat și de scorul IOD de -34. Ușor dezacord se observă și în cazul sprijinului acordat de evrei pentru instaurarea comunismului în România (-13).

Sinteza rezultatelor pe secțiuni

Percepții despre Holocaust: date factuale

Cei mai mulți dintre respondenți declară că au auzit despre Holocaust (76%), procent în creștere față de 2017 (68%). Cunoașterea despre Holocaust variază în funcție de nivelul de educație și de mediul de rezidență, cel mai slab grad de cunoaștere se înregistrează în rural.

Dintre persoanele care au declarat că au auzit despre HOLOCAUST, majoritatea asociază acest termen cu “Exterminarea evreilor în perioada celui de-al doilea Război Mondial” (66%) și “Lagăre de concentrare naziste” (54%). Următoarele semnificații pe care oamenii le asociază cu Holocaustul sunt: “Camere de gazare” (45%) și “Deportări în masă” (39%). Ierarhia acestor asocieri este neschimbată comparativ cu 2017. Atunci când sunt întrebați despre alte victime, pe lângă evrei, 51% dintre respondenți au indicat romii ca victime ale Holocaustului.

Majoritatea respondenților localizează Holocaustul în Germania (71%). Numai 36% recunosc faptul că Holocaustul a avut loc și în România, observându-se o creștere cu 3 puncte procentuale față de 2017. Pentru ei Holocaustul din România este asociat, pentru prima oară, mai ales cu deportarea romilor în Transnistria (49%). Deportarea evreilor în Transnistria a fost indicată de 35%. Se observă o scădere a procentului de respondenți care indică printre acțiunile principale ale Holocaustului din România faptul că evreii au fost deportați în lagăre controlate de Germania nazistă (43% față de 71%), respectiv în Transnistria în perioada Holocaustului (35% față de 38% în 2017).

Sinteza rezultatelor pe secțiuni

Percepții despre Holocaust: opinii

Germania nazistă este considerată ca fiind principalul responsabil pentru declanșarea Holocaustului în România (71%), urmată la o distanță destul de mare de Guvernul Antonescu (17%). Atunci când sunt menționați toți factorii responsabili, Germania nazistă este considerată ca factor responsabil de către 17% dintre respondenți, iar Guvernul Antonescu de peste jumătate dintre aceștia (49%).

Dintre cei care au indicat ca loc al Holocaustului România (36%), cei mai mulți îndreaptă responsabilitatea către Antonescu (63%) sau guvernele României din 1940-1944 (60%). 58% din eșantion consideră că responsabilitatea este a Mișcării Legionare. Cele trei categorii de răspuns înregistrează creșteri de 10 p.p. față de 2017.

Cei care consideră că Jandarmeria și Armata sunt responsabile pentru Holocaustul din România sunt mai puțini față de 2017: 27% față de 32%, respectiv 25% față de 31% în 2017.

Sinteza rezultatelor pe secțiuni

Percepții despre evrei și Holocaust

Aproape o treime (31%) cunosc faptul că în România există o zi națională de comemorare a Holocaustului. Gradul de cunoaștere este semnificativ mai mare în 2019, probabil pentru că perioada de culegere a datelor a fost mai aproape de data în care se comemorează această zi. Ponderea crește semnificativ în rândul persoanelor care au auzit de Holocaust și mai ales în rândul celor care știu că Holocaustul s-a petrecut și în România. Dintre aceștia, 43 persoane au menționat data exactă pentru această zi (9 octombrie).

Întrebați de unde își iau informațiile cu privire la Holocaust „școala” și „literatura de specialitate” sunt surse care apar doar la 15-17% dintre respondenți. Mai mult de jumătate dintre intervievați au indicat „posturile românești de televiziune” și 30% dintre răspunsuri au menționat internetul drept sursă de informare.

Peste jumătate dintre persoanele intervievate (58%) consideră că, pentru evrei, Holocaustul din România este un prilej de comemorare a unor victime nevinovate. De asemenea, mai mult de jumătate dintre respondenți (55%) nu sunt de acord cu enunțul că „evreii se folosesc de Holocaust ca să denigreze România”. Astfel, conform IOD, sunt mai puțini cei care consideră că evreii se folosesc de Holocaust pentru a șantaja și a denigra România, comparativ cu 2017.

Sinteza rezultatelor pe secțiuni

Imaginea Mareșalului Ion Antonescu

Anul acesta a crescut ponderea respondenților care consideră că Antonescu nu a fost patriot (42% față de 24% în 2017) și strateg (39% față de 17%). Cu toate acestea, românii cred că Antonescu trebuie reabilitat pentru faptele sale (46% față de 29% în 2017) și i se asociază meritul de a fi întregit România mare (50% față de 24% în 2017).

Imaginea lui Ion Antonescu este în continuare foarte controversată. În timp ce 42% nu-l consideră pe Antonescu patriot, 50% apreciază că el a reîntregit România.

Sinteza rezultatelor pe secțiuni

Percepții despre Mișcarea Legionară

Se observă un număr mare de respondenți (aproape o treime) care nu exprimă opinii legate de Mișcarea Legionară. Cu toate acestea jumătate dintre respondenți consideră că aceasta a fost fascistă, 46% că a fost responsabilă pentru crime antisemite și 41% că a fost o grupare teroristă

Rezultatele detaliate ale studiului

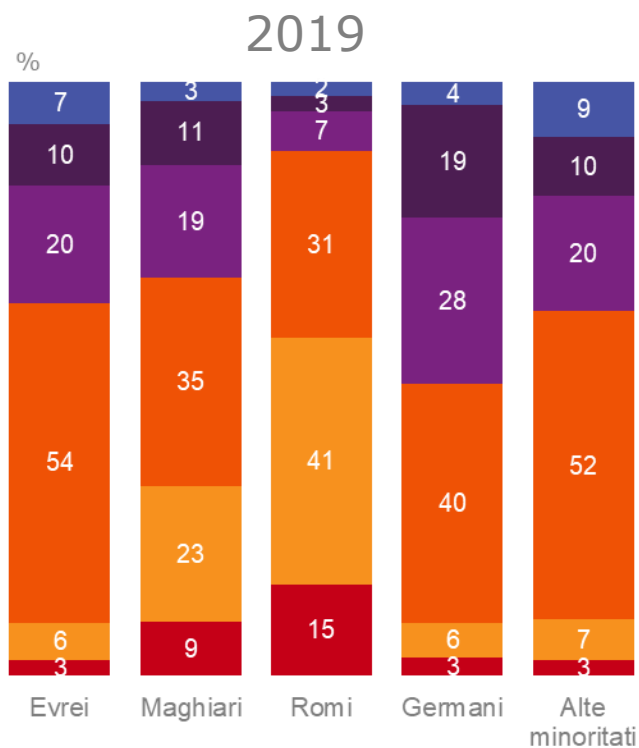
Sursa foto: <https://telaviv.mae.ro/>

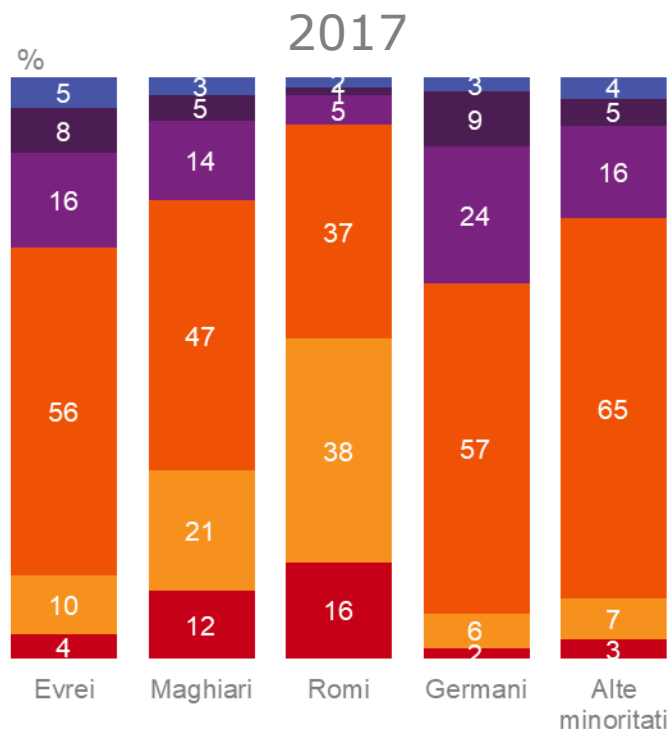
**Percepții despre
minoritățile etnice
și
refugiați**

Percepția generală despre minorități

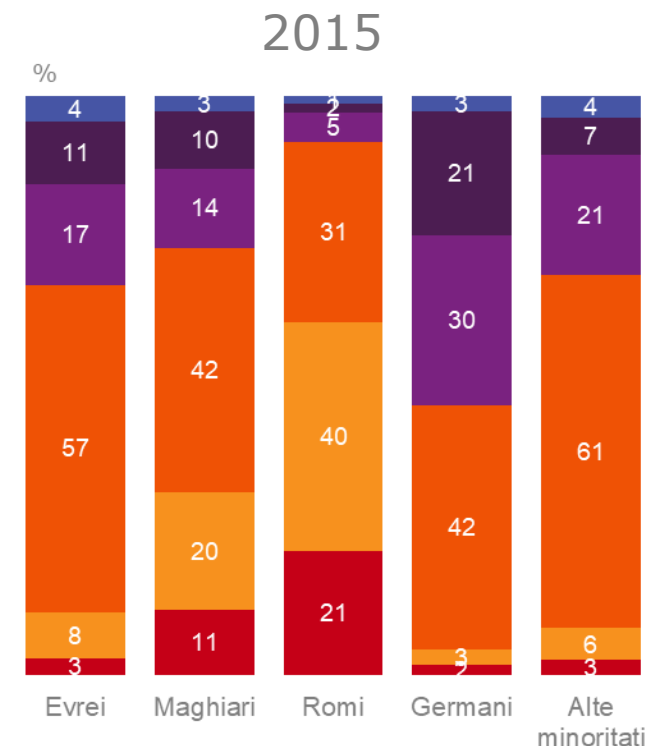
În 2019, față de anii precedenți, germanii, maghiarii, și alte minorități sunt valorizați într-o mai mare măsură: fie pentru că au o contribuție folositoare în comunitățile (regionale sau profesionale) din care fac parte, fie reprezintă o resursă valoroasă pentru țara noastră. Evreii sunt percepuți ca având o contribuție folositoare la nivel regional sau ocupațional semnificativ mai mare decât în anii anteriori. Percepția despre romi însă este mai puțin pozitivă: sunt semnificativ mai puțin valorizați ca în 2017, dar sunt mai puțin văzuți neutru (ca nefiind o problemă sau un avantaj).

Baza: 1000 respondenți

Baza: 1014 respondenți

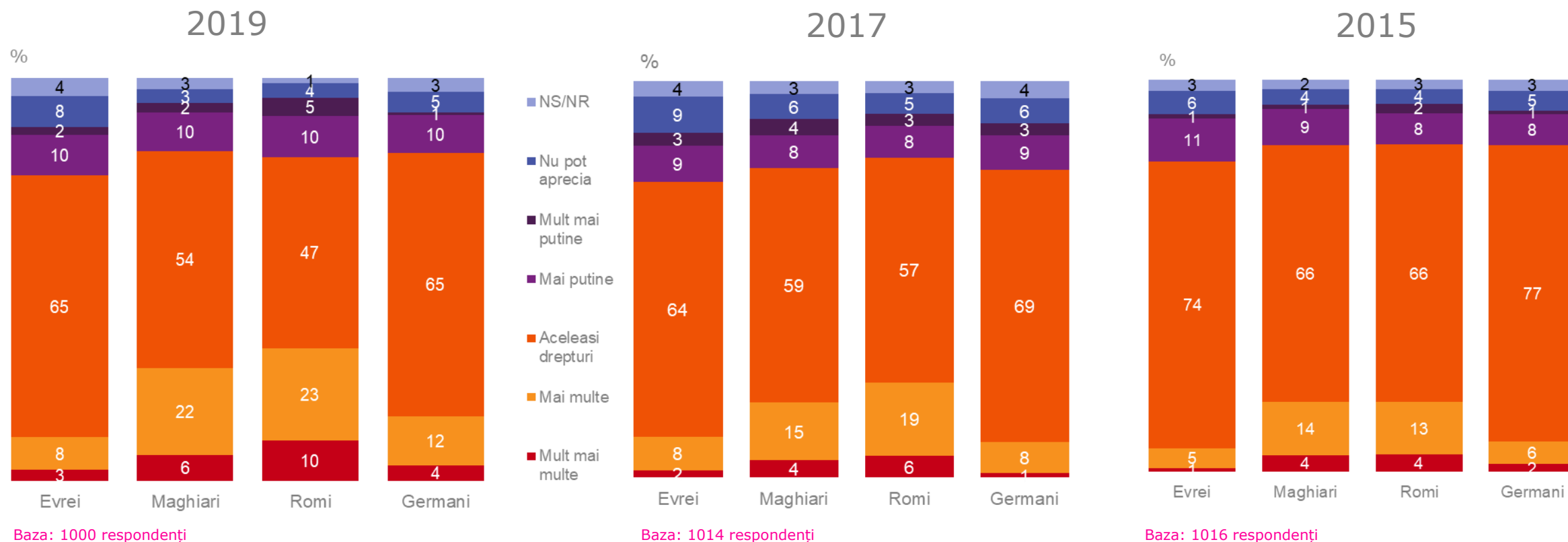

Baza: 1016 respondenți

Drepturile minorităților în raport cu populația majoritară

Majoritatea respondenților consideră că minoritățile din România au aceleași drepturi ca populația majoritară. Cu toate acestea se observă o scădere a acestui indicator pentru perioada 2015-2019.

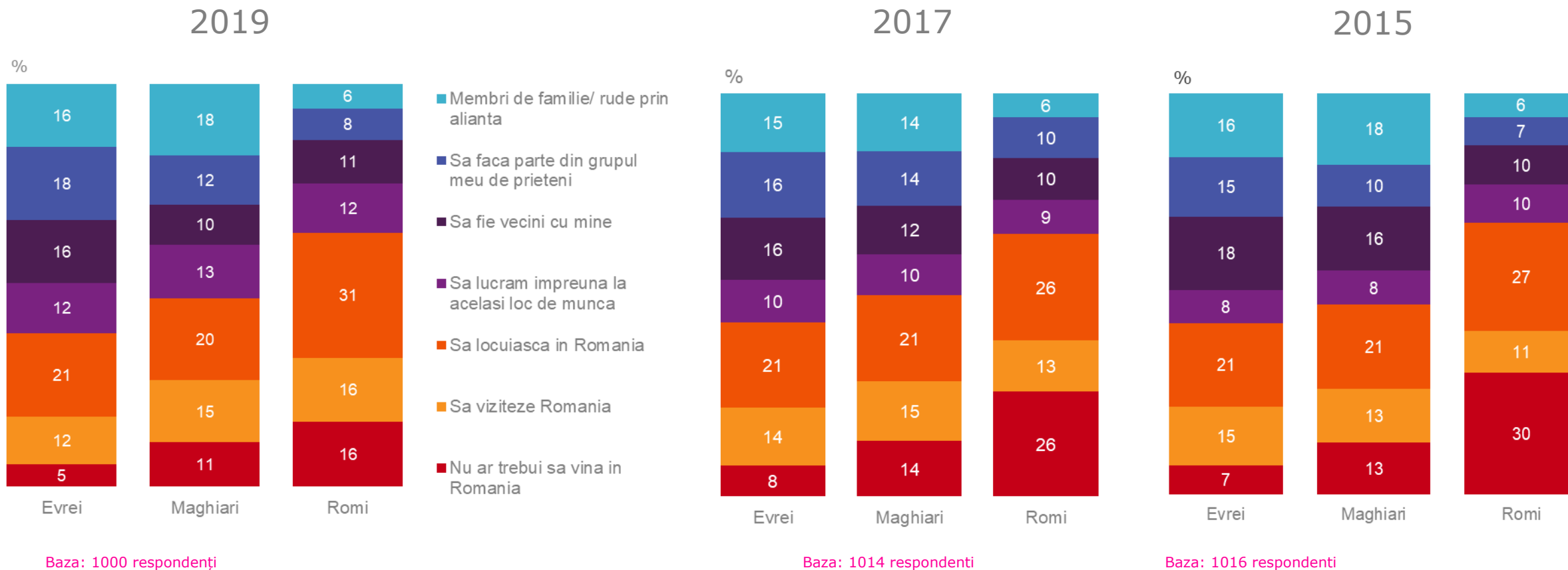
În cazul romilor 33% dintre respondenți consideră că aceștia au mai multe drepturi decât populația majoritară.

Mod de citire: comparativ cu anul 2015 sau cu anul 2017, în 2019 semnificativ mai mulți respondenți consideră că germanii au mai multe drepturi decât populația majoritară.

Distanța socială față de minorități: proporții

În 2019, 34% dintre respondenți acceptă să aibă o relație nemijlocită cu evreii, fie că i-ar accepta în familie (16%) sau în grupul de prieteni (18%). Semnificativ mai puțini respondenți decât în 2017 sunt de părere că romii nu ar trebui să vină în România.

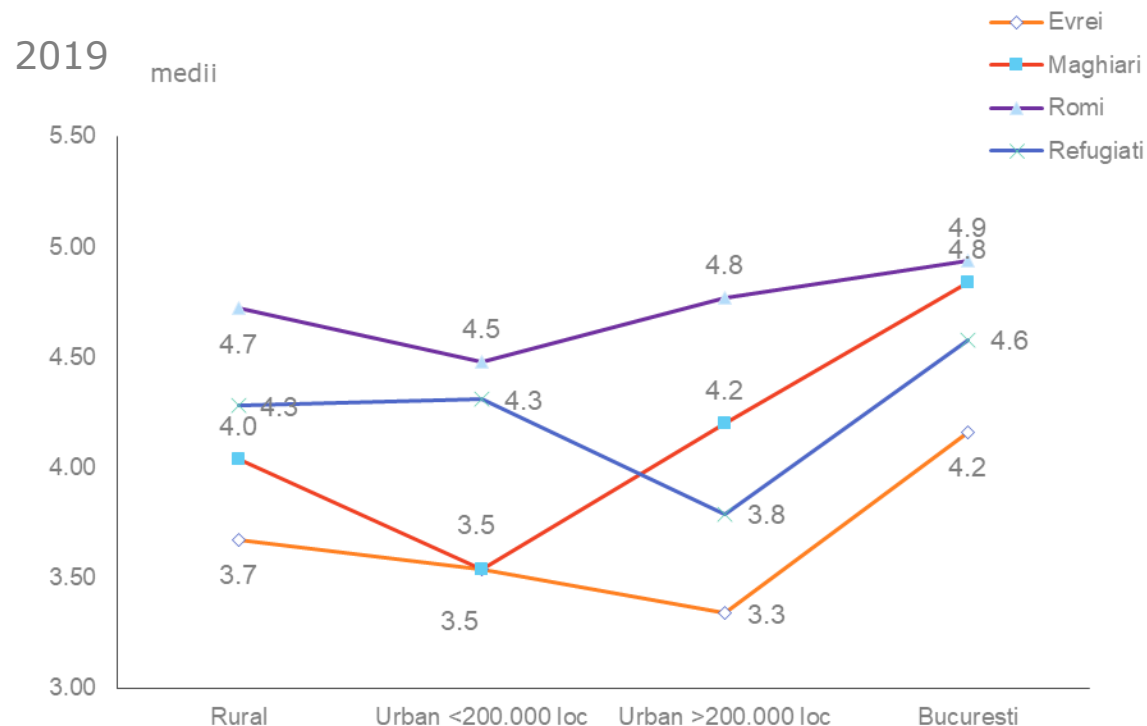
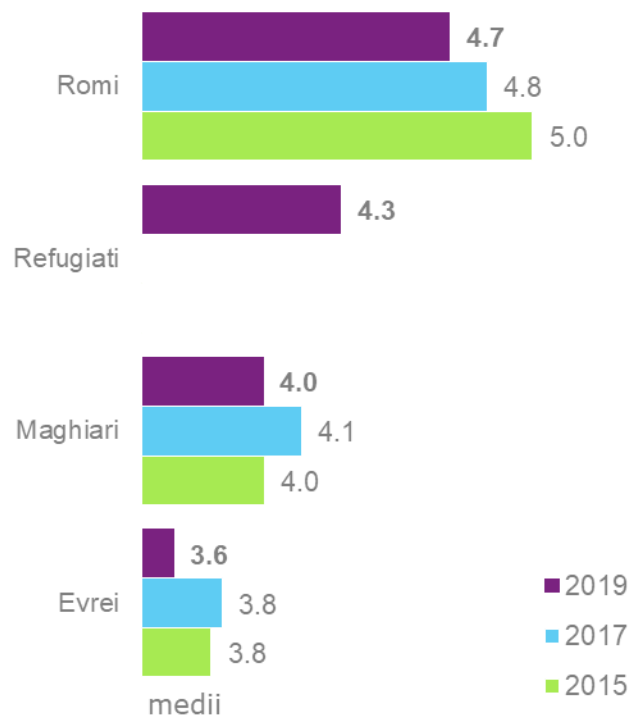

Mod de citire: comparativ cu 2017, în 2019 semnificativ mai puțini respondenți consideră că romii nu ar trebui să vină în România.

Distanța socială față de minorități: scala

Romii au înregistrat în 2019, cel mai mare nivel al distanței sociale (4.7), situându-se cu 1,1 puncte mai sus față de evrei (3,6), care au obținut cel mai bun indice.

Gradul de acceptare al romilor și maghiarilor este cel mai scăzut în București și orașele cu peste 200.000 de locuitori. Nivelul cel mai ridicat de acceptare pentru evrei se întâlnește în mediul urban, cu un indice de 3,5 în urbanul mic (sub 200.000) și 3,3 în urbanul mare (peste 200.000, excluzând Bucureștiul).

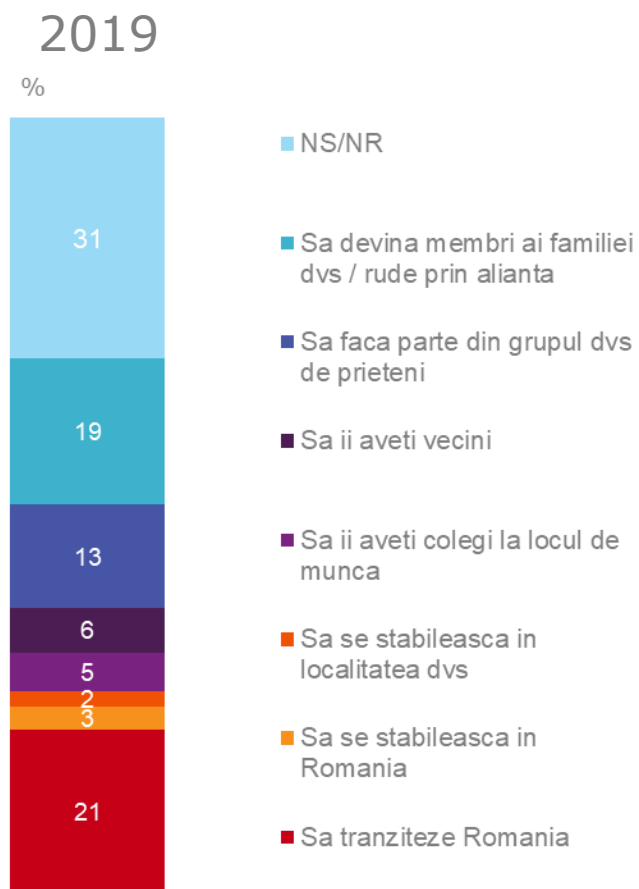

Baza 2019: 1000 respondenți
Baza 2017: 1016 respondenți
Baza 2015: 1014 respondenți

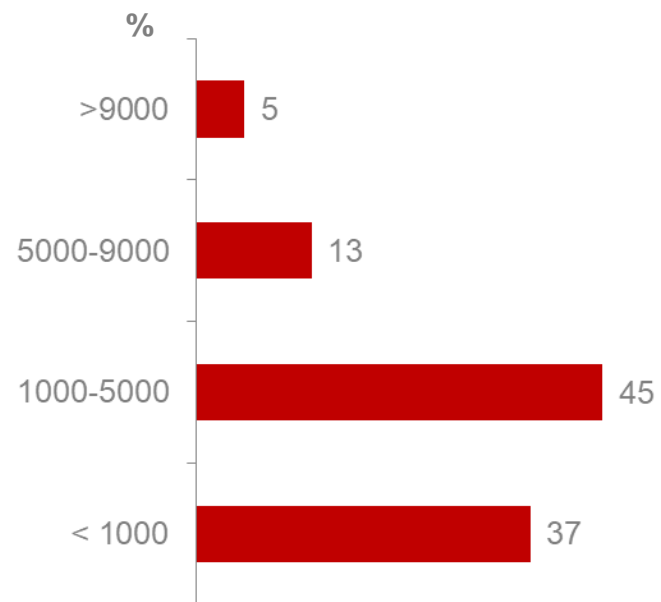
* Scala „Bogardus” are valori între 1 și 7 (1 maxim pozitiv și 7 maxim negativ). Cu cât media este mai mare, cu atât distanța socială este mai mare.

Distanța socială față de refugiați

Problema refugiaților nu este deplin cristalizată situație reflectată de procentul mare al non-răspunsurilor (31%).

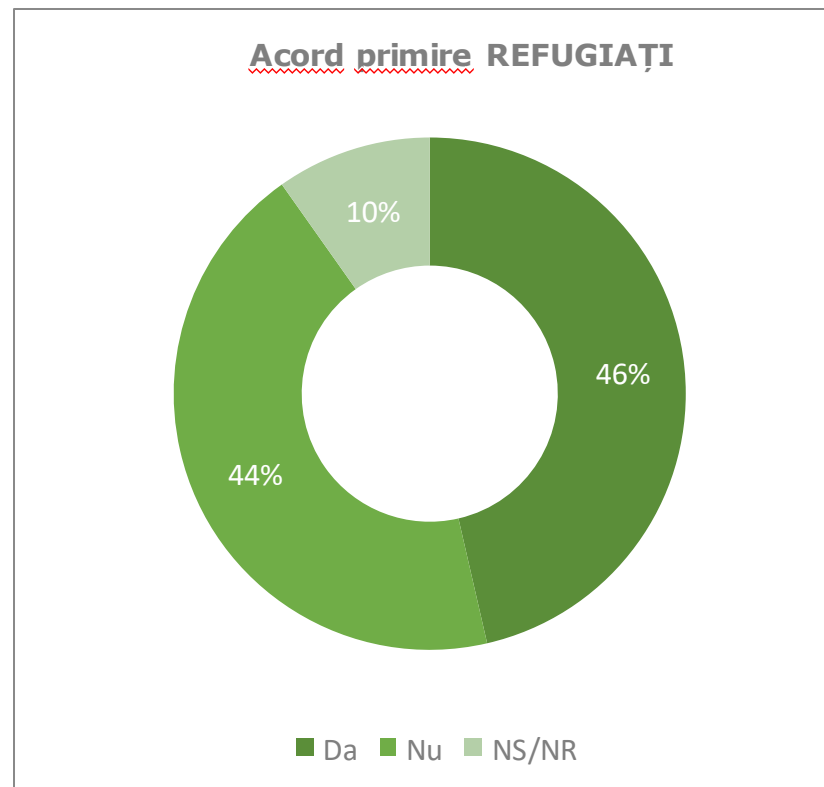
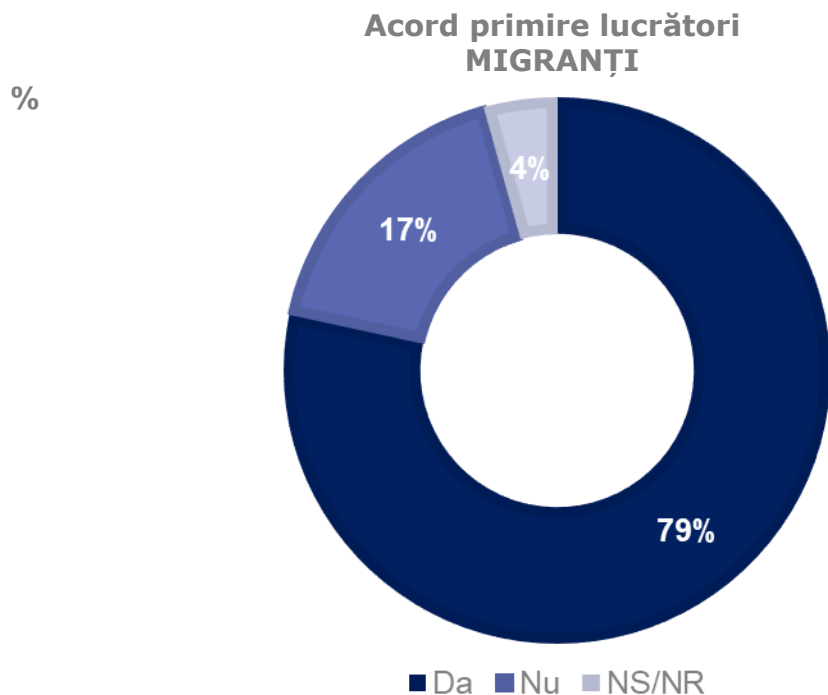
Nr estimativ de refugiați veniți în România în ultimii 4 ani

Baza 2019: 1000 respondenți

Percepția despre imigranți și refugiați

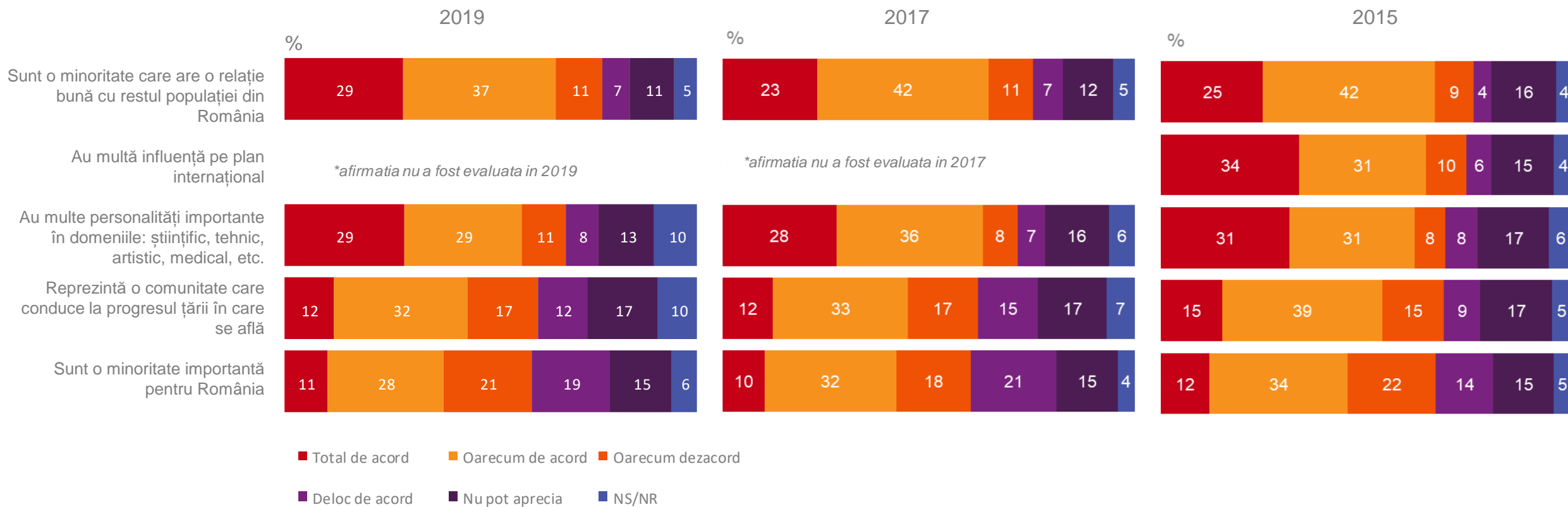
Trei sferturi dintre respondenți sunt de acord ca țara noastră să primească lucrători migranți pentru anumite sectoare ale economiei, în timp ce părerile despre primirea refugiaților sunt neconclusive. În plus, 8 din 10 respondenți consideră că România a primit mai puțin de 5000 de refugiați în ultimii 4 ani, ceea ce indică o anumită disponibilitate pentru acceptarea unui număr mai ridicat.

Baza 2019: 1000 respondenți

Percepția despre evrei: afirmații pozitive

În 2019, 66% dintre respondenți consideră că evreii sunt o minoritate care are o relație bună cu restul populației din România. Procentul este similar în 2017 (65%) și 2015 (67%).

Baza: 1000 respondenți

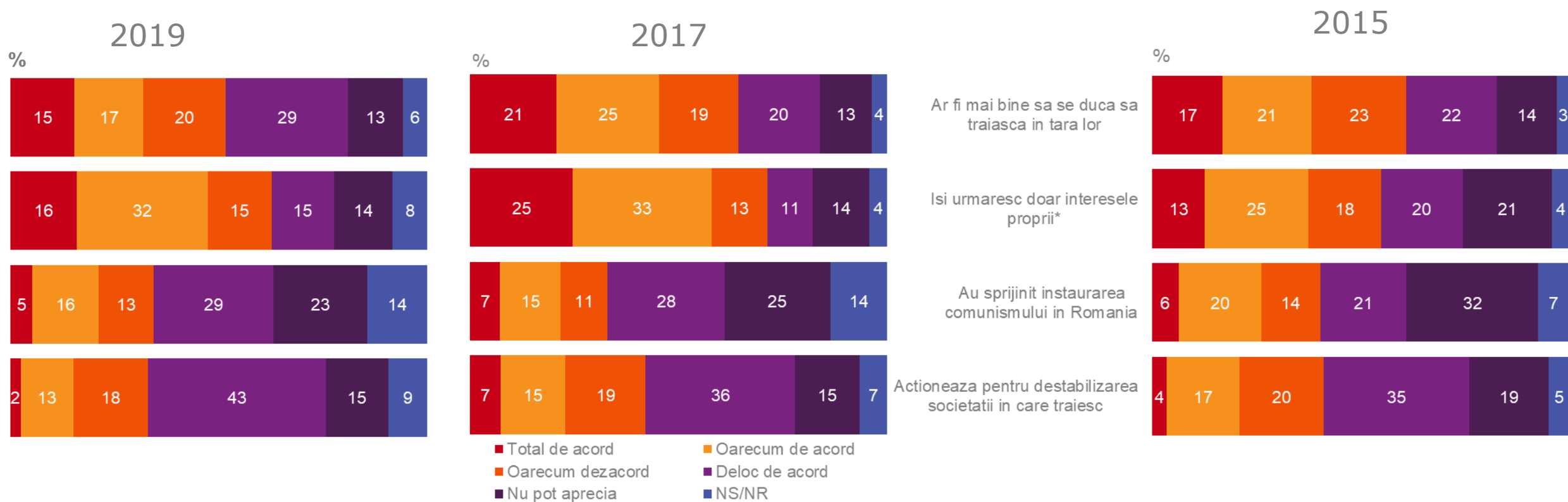
Baza: 1014 respondenți

Baza: 1016 respondenți

Percepția despre evrei: afirmații negative

A crescut cu 10 p.p., în 2019 față de 2017, dezacordul cu afirmația „evreii ar fi mai bine să se ducă să trăiască în țara lor”. A scăzut și ponderea celor care consideră că evreii își „urmăresc doar interesele proprii”.

Se observă o creștere a procentului celor care nu sunt de acord cu afirmațiile negative despre evrei.

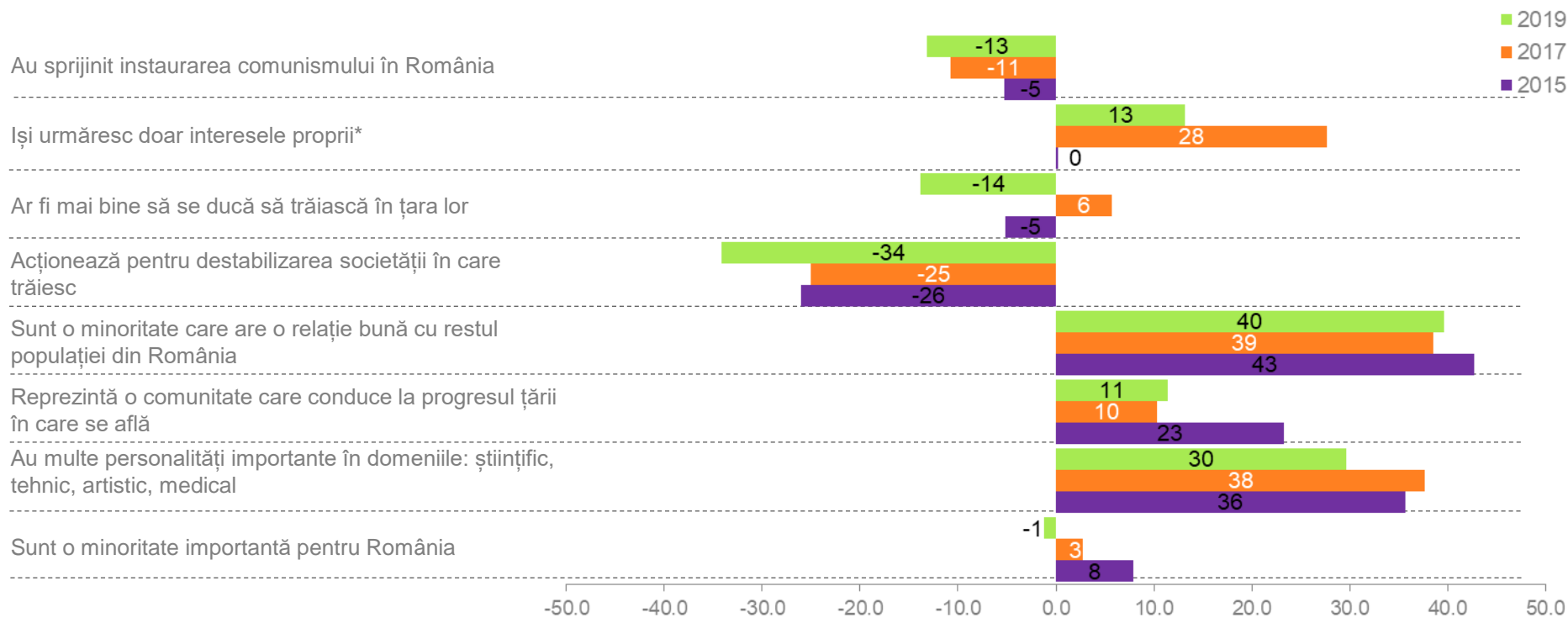
Baza: 1000 respondenti

Baza: 1014 respondenți

Baza: 1016 respondenți

Percepția despre evrei: Indicele opiniei dominante (IOD)

Imaginea pozitivă a românilor despre evrei s-a diminuat din 2015 până în 2019, iar cea negativă s-a mai atenuat pentru 3 din cele 4 afirmații. A scăzut numai ponderea respondenților (cu 15 pp) care sunt de acord cu afirmația că evreii își urmăresc doar interesele proprii.

Exemplu de citire a datelor: ponderea respondenților care consideră că evreii sunt o minoritate importantă pentru România este cu 3 puncte mai mare decât ponderea celor care NU consideră că evreii sunt o minoritate importantă pentru România.

(IOD - Indicele Opiniei Dominante, formula de calcul: $(p^+ - p^-)(100 - p^0) / 100$ în care p^+ = răspunsuri pozitive (total de acord + oarecum de acord), p^- = răspunsuri negative (deloc de acord + oarecum dezacord), și p^0 = numărul răspunsurilor neutre (Nu pot aprecia + NS/NR). IOD poate avea scoruri de la -100 la +100, valorile negative indicând o respingere a afirmației cuprinse în item, iar cele pozitive o aprobare a respectivei afirmații. Cu cât IOD are o valoare mai apropiată de 100, cu atât opinia respectivă este mai larg împărtășită în rândul populației.)

Baza 2019: 1000 respondenți
Baza 2017: 1016 respondenți
Baza 2015: 1014 respondenți

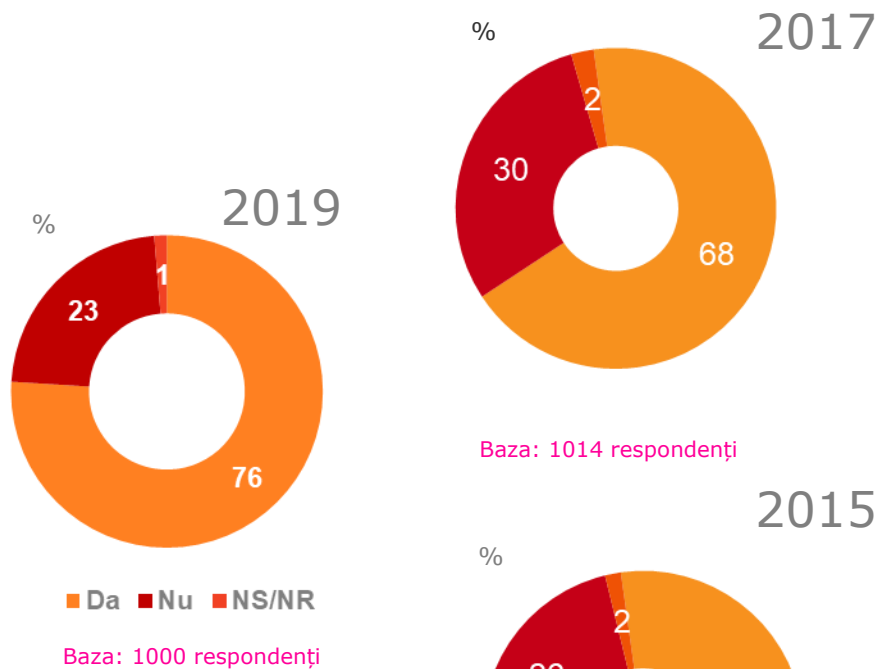
Percepții despre Holocaust

Holocaustul: grad de cunoaștere

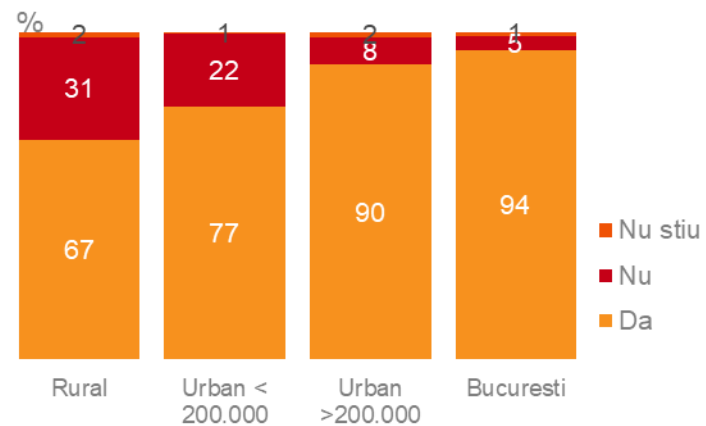
În 2019 a crescut cu 8 puncte procentul celor care au auzit despre Holocaust.

Cei mai mulți români care au auzit de Holocaust trăiesc în mediul urban (mai ales în orașe mari, cu peste 200.000 de locuitori) și au educație medie și superioară.

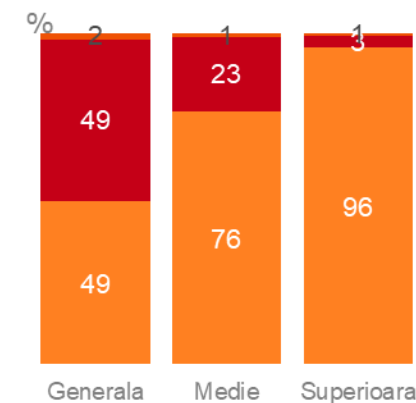
Grad de cunoaștere Holocaust

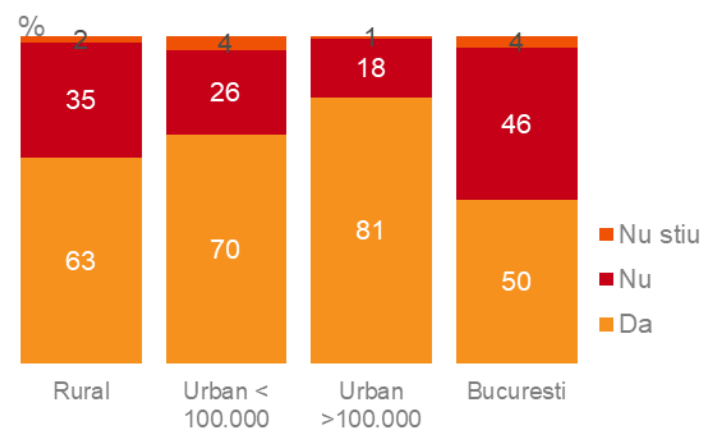
Rezidența 2019*

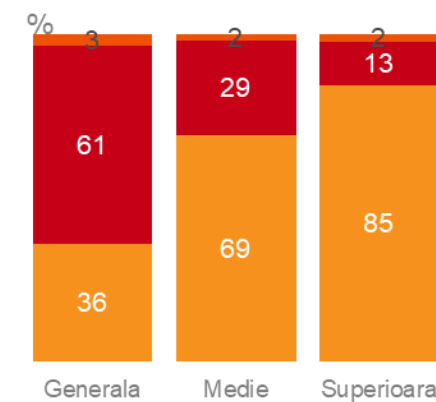
Educație 2019

Rezidența 2017

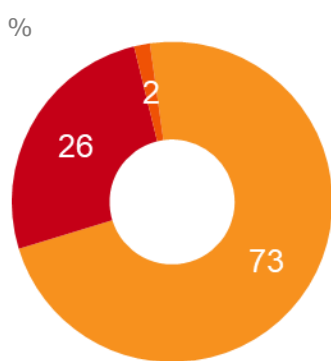
Educație 2017

Baza: 1014 respondenți

Baza: 1000 respondenți

2015

Baza: 1016 respondenți

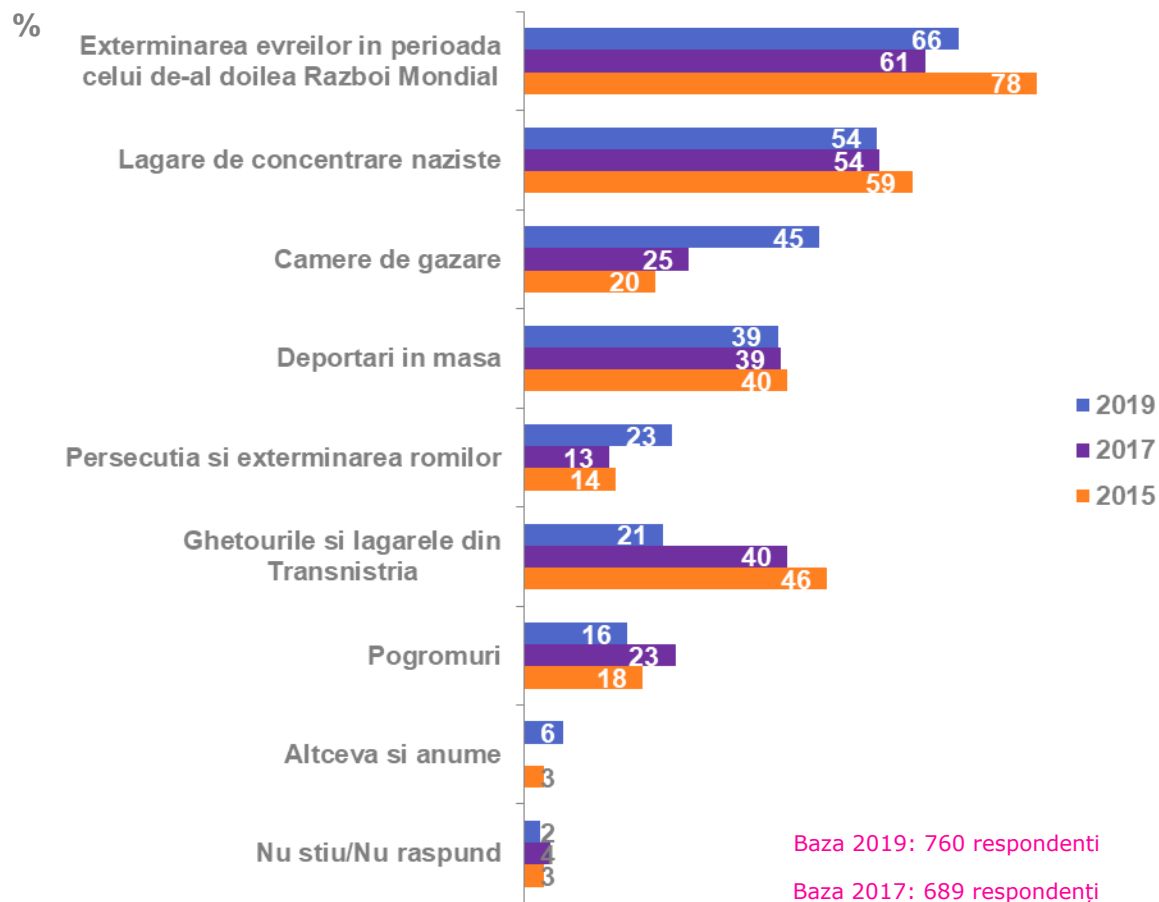
Baza: 1014 respondenți

Q6. Ați auzit despre HOLOCAUST?

Holocaustul: asocieri și semnificații

Cea mai puternică asocierie cu Holocaustul în 2019 este exterminarea evreilor în perioada celui de-al doilea război mondial. În 2019 a crescut semnificativ procentul celor care asociază Holocaustul cu camerele de gazare. În schimb, a scăzut considerabil ponderea răspunsurilor care asociază Holocaustul cu ghetourile și lagărele din Transnistria.

Asocieri Holocaust

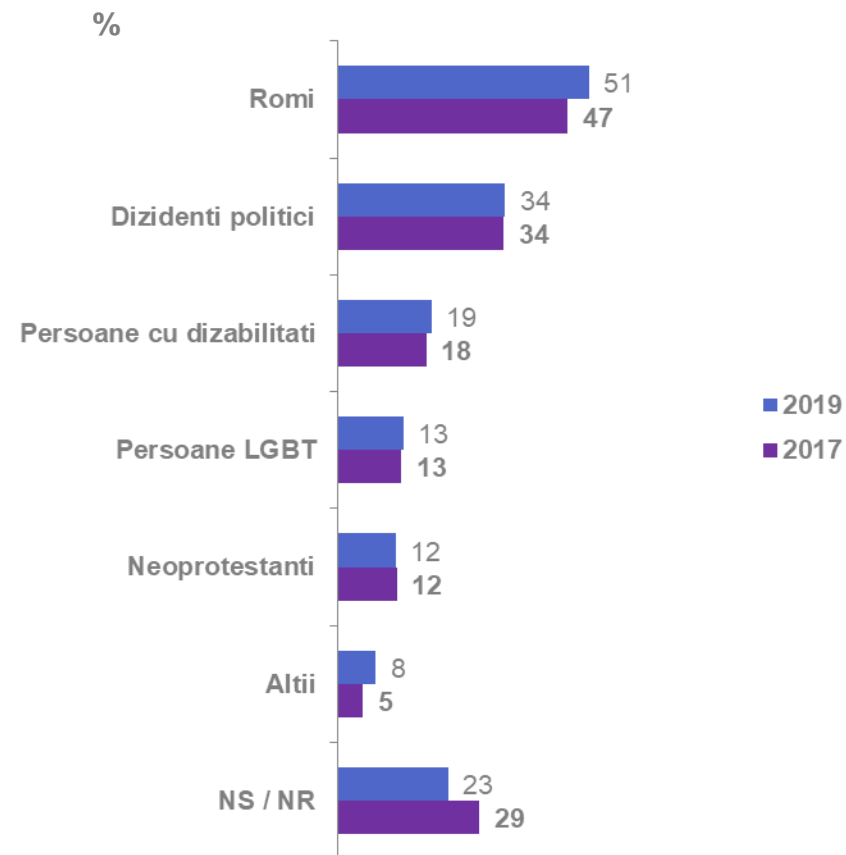

Baza 2019: 760 respondenți

Baza 2017: 689 respondenți

Baza 2015: 737 respondenți

Alte victime ale Holocaustului

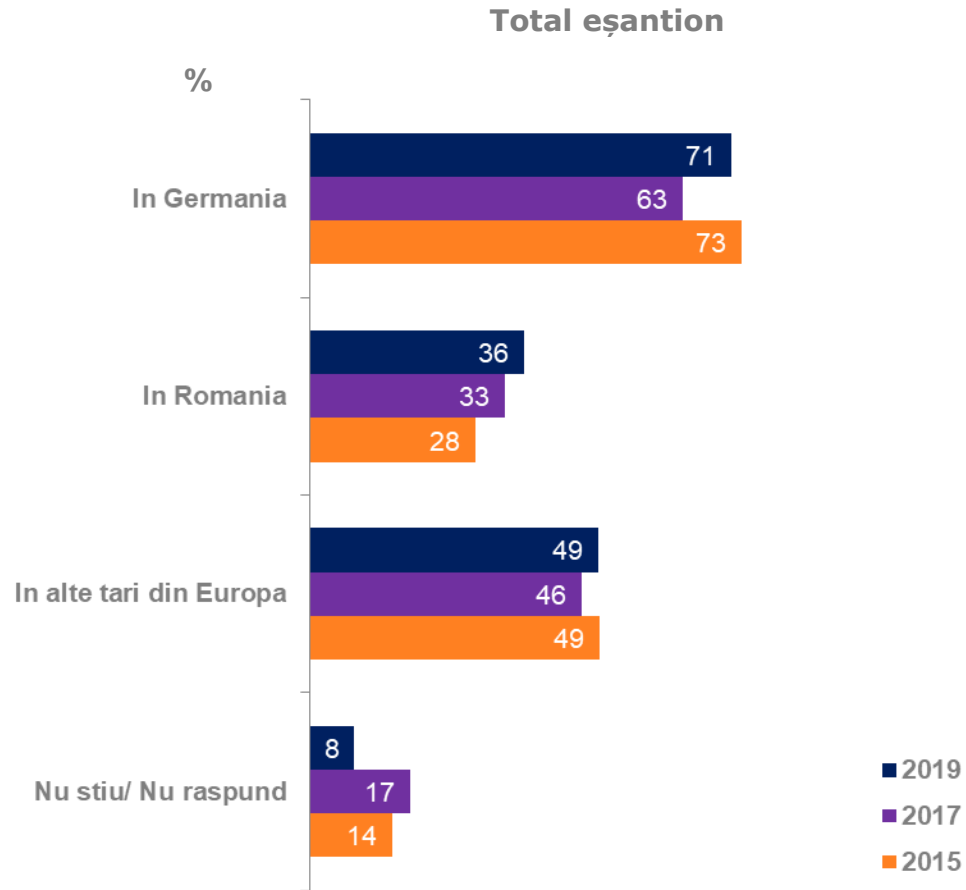

Baza 2019: 760 respondenți

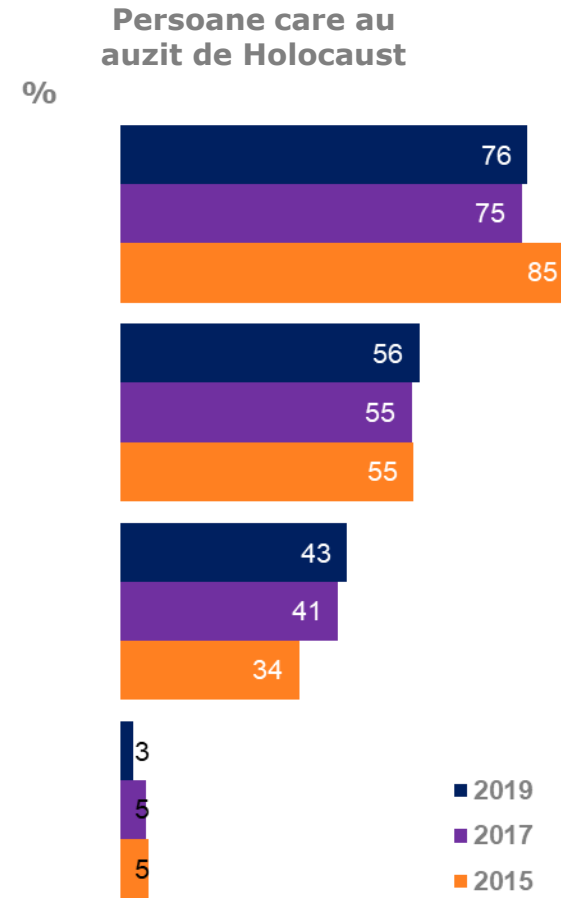
Baza 2017: 689 respondenți

Holocaust: localizare

După ce li s-a menționat că Holocaustul reprezintă persecuția sistematică organizată de stat și exterminarea evreilor europeni de către Germania nazistă, de aliații și colaboratorii săi între 1933 și 1945, doar 36% din respondenți au indicat România ca unul dintre locurile în care s-a întâmplat Holocaustul. Față de 2017 se înregistrează o creștere de 3 puncte.

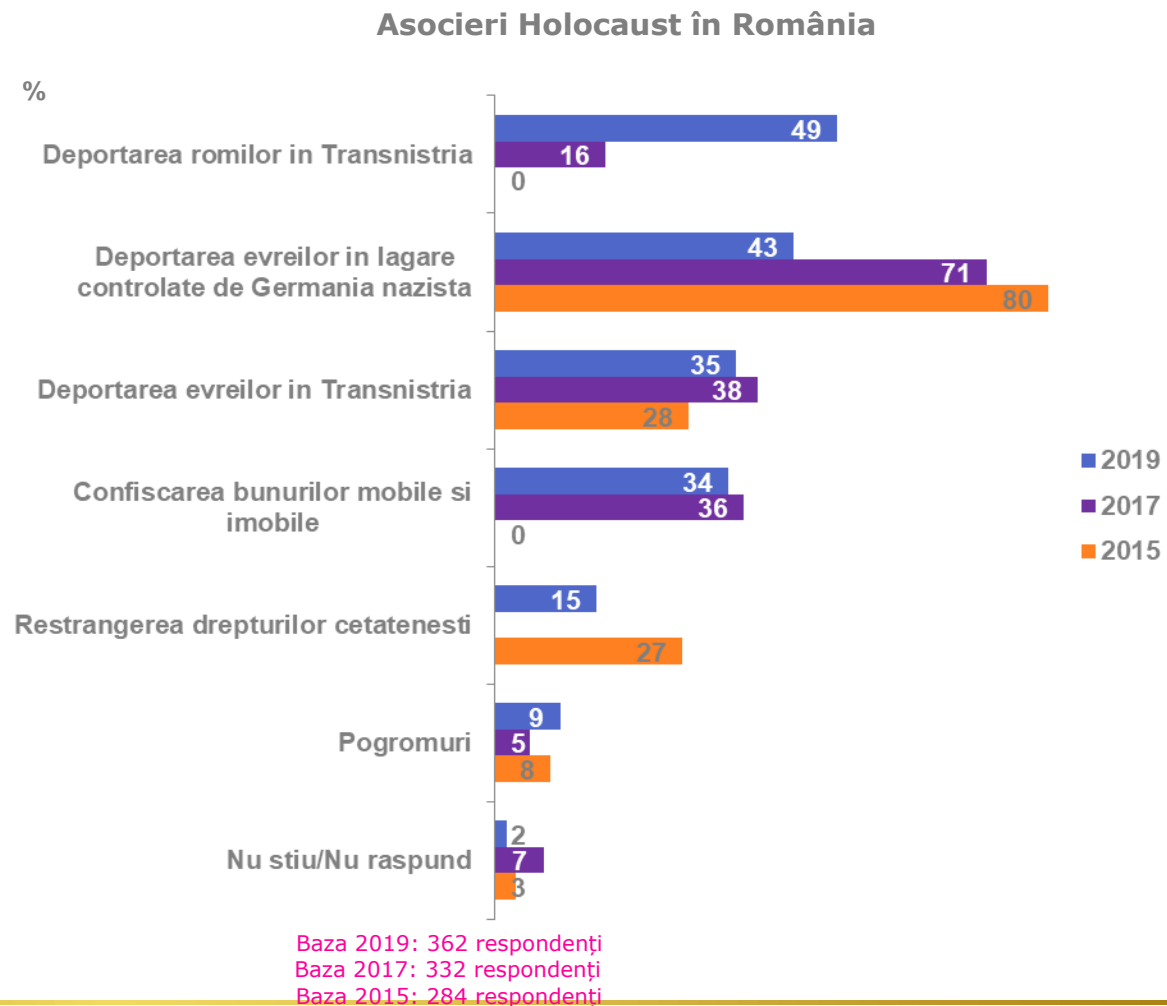
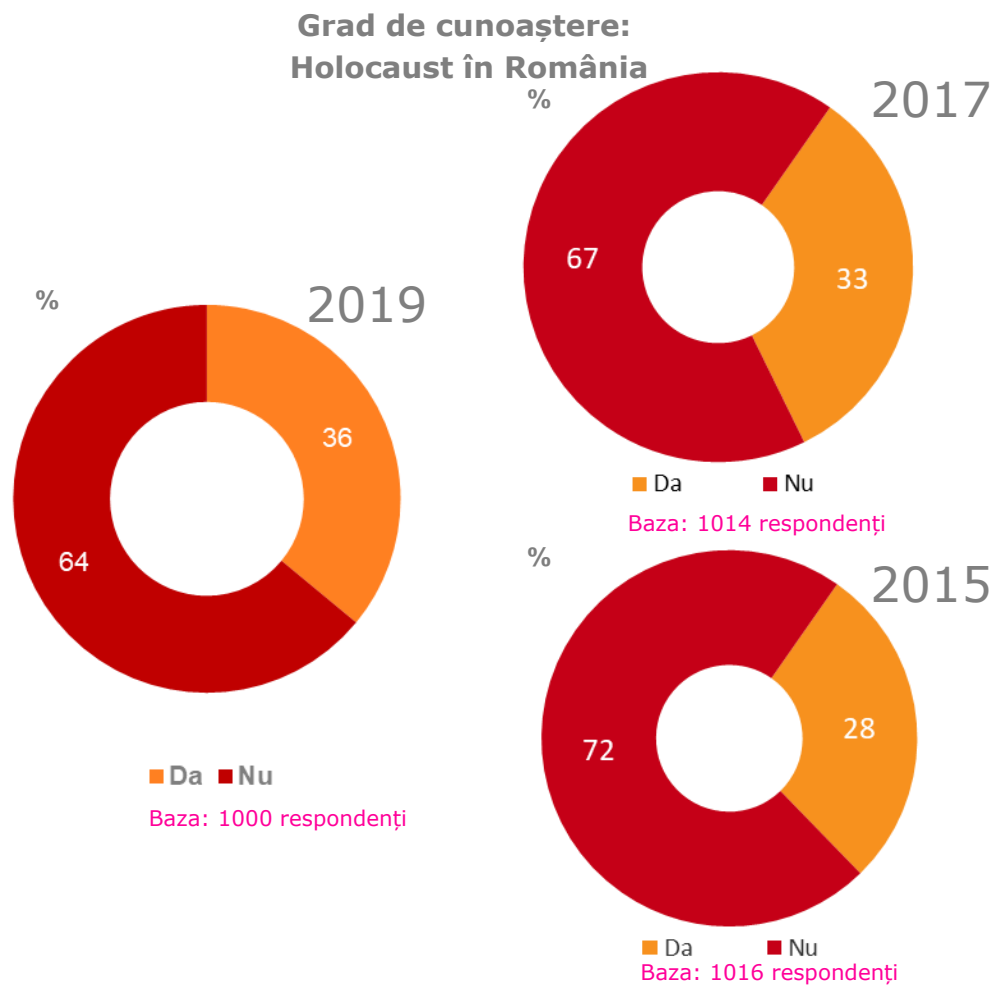
Baza 2019: 1000 respondenți
 Baza 2017: 1014 respondenți
 Baza 2015: 1016 respondenți

Baza 2019: 760 respondenți
 Baza 2017: 689 respondenți
 Baza 2015: 737 respondenți

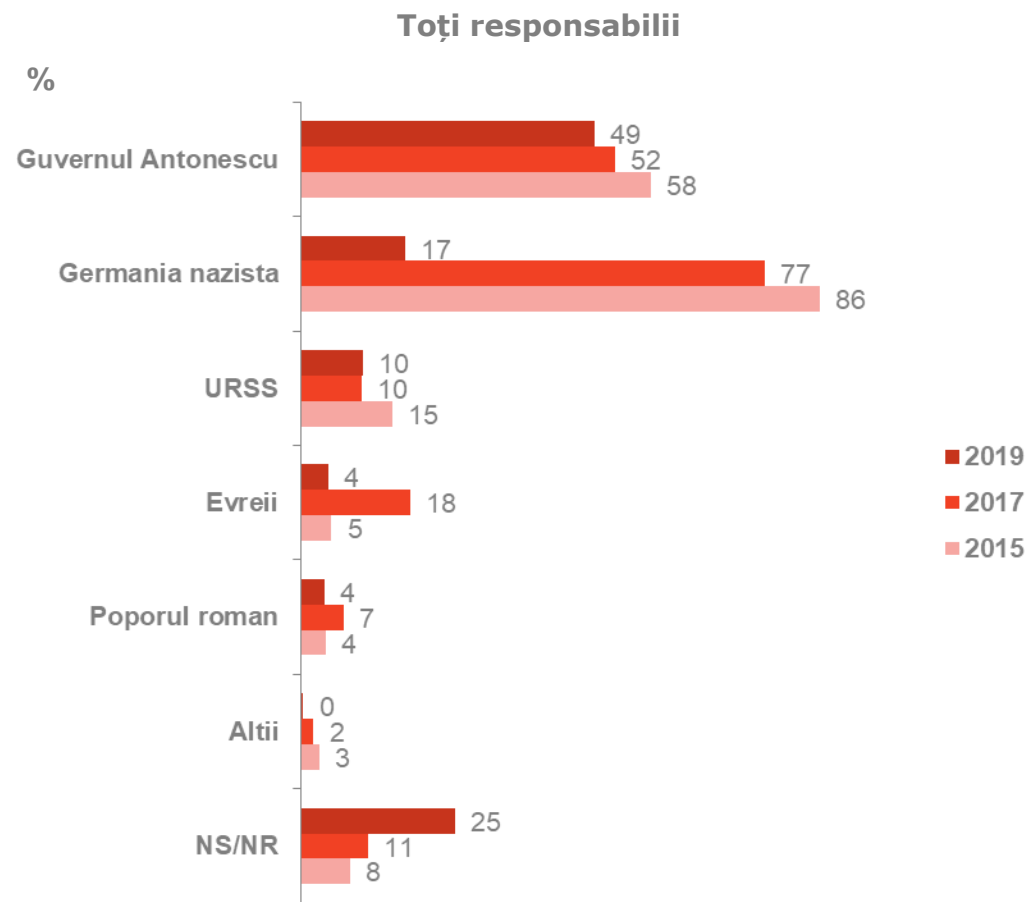
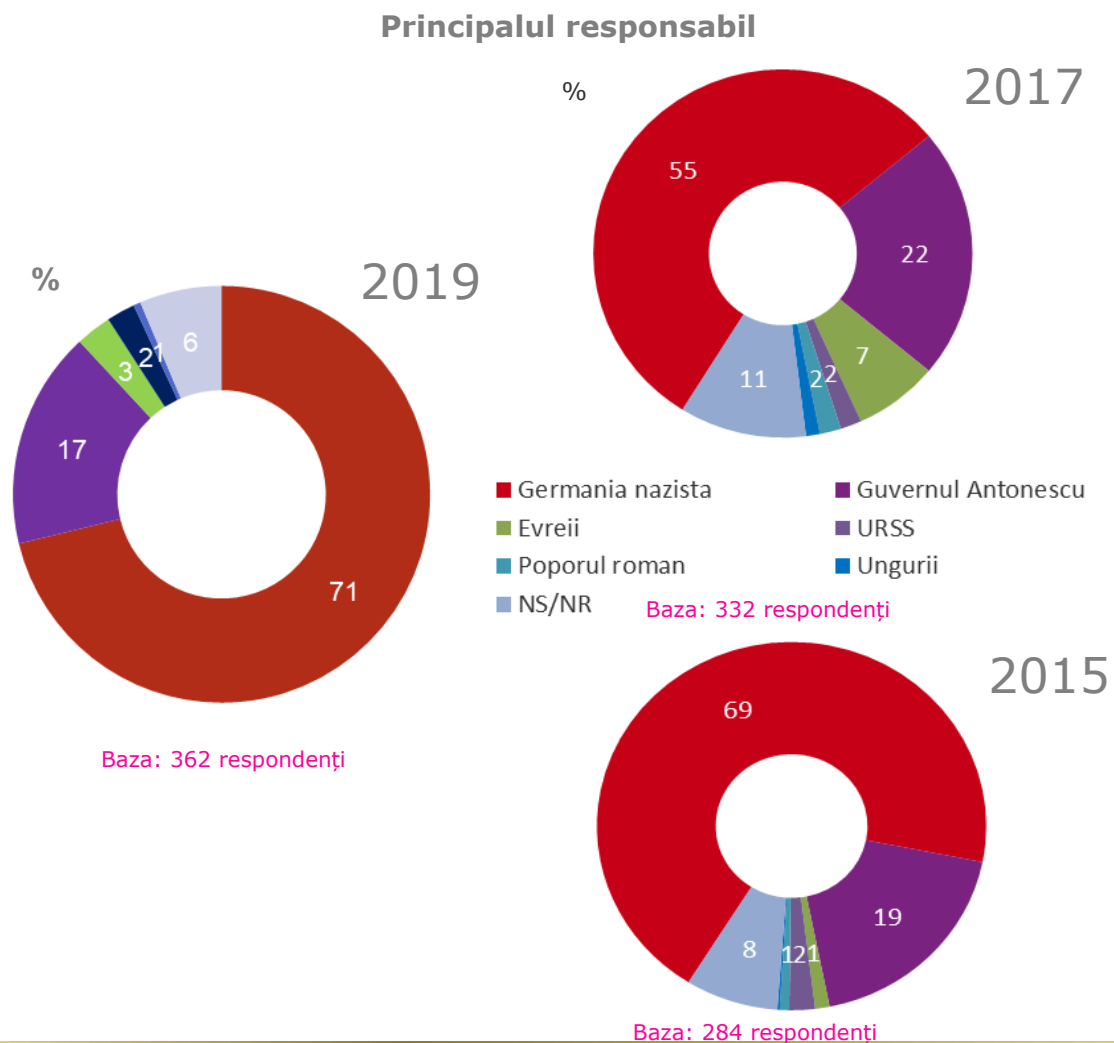
Holocaust în România: cunoaștere și semnificații

Dintre cei care au fost de acord că Holocaustul a avut loc și în România (362 de persoane): 49% asociază Holocaustul cu deportarea romilor în Transnistria, 35% cu deportarea evreilor în Transnistria și 43% asociază greșit Holocaustul din România cu deportarea evreilor în lagărele naziste.

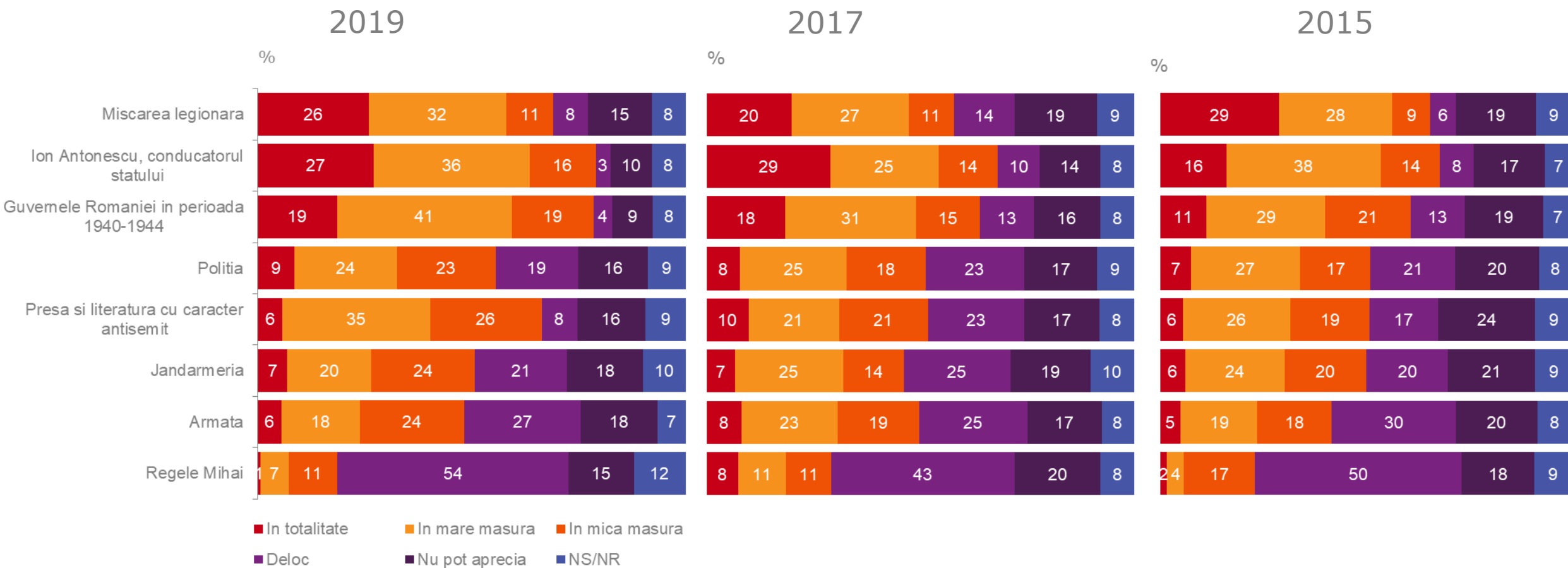
Holocaust în România: factori responsabili

Din cei 362 de respondenți care au indicat că Holocaustul a avut loc și în România 71% cred că principalul responsabil este Germania nazistă și numai 17% consideră guvernul Antonescu principalul responsabil.

Holocaust în România: principalii responsabili

În 2019 s-au înregistrat creșteri semnificative, comparativ cu anul 2017, în ceea ce privește opinia conform căreia Ion Antonescu, mișcarea legionară, guvernele din 1940-1944 și într-o anumită măsură presa și literatura antisemită sunt responsabili pentru Holocaustul din România.

Baza: 362 respondenti

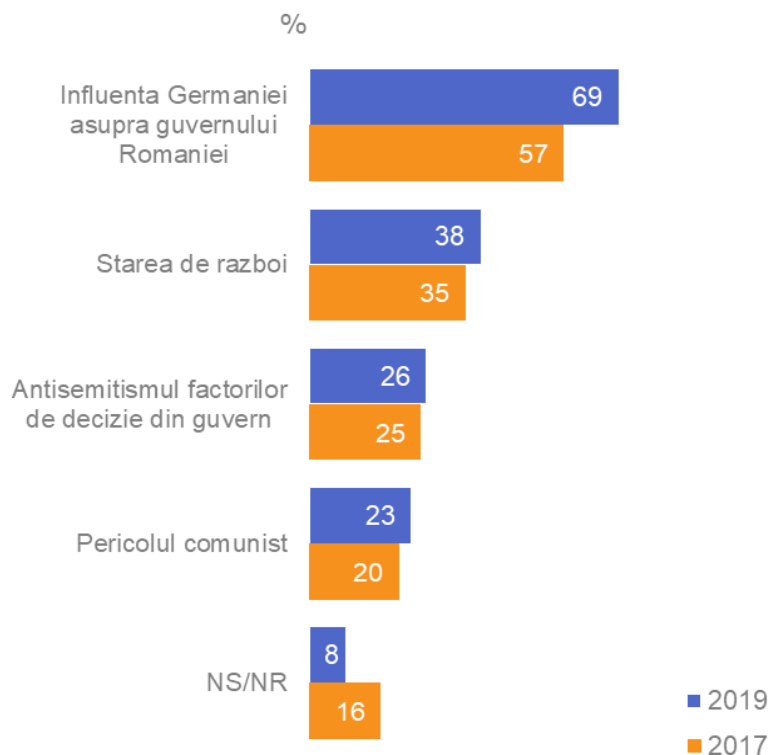
Baza: 332 respondenti

Baza: 284 respondenti

Holocaust în România: cauze percepute ale deciziei guvernului Antonescu

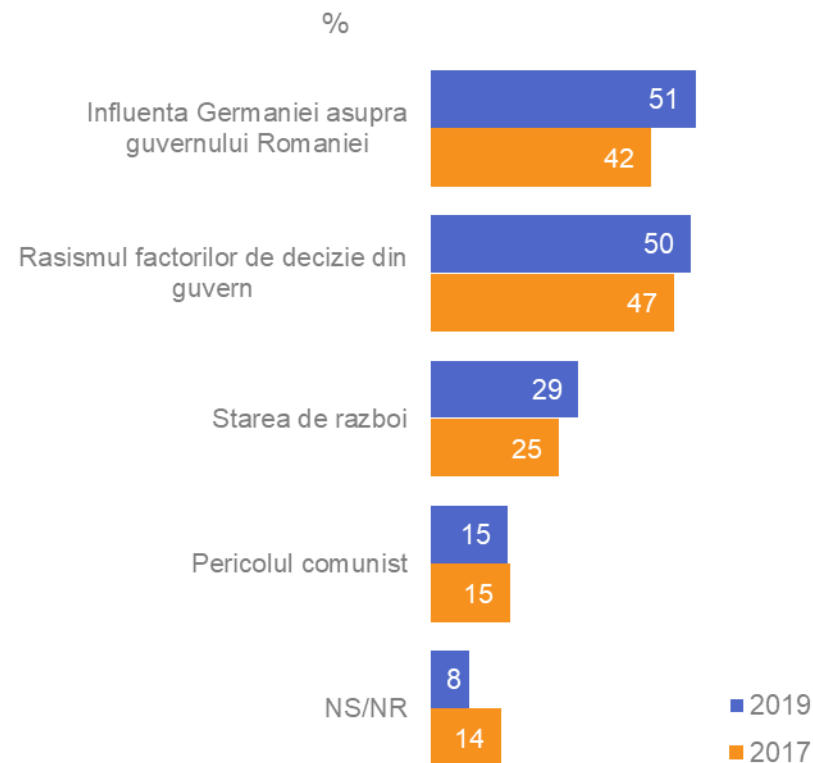
Politica antisemită a guvernului Antonescu este pusă majoritar pe seama influenței Germaniei asupra guvernului. Deportarea romilor a fost atribuită rasismului factorilor de decizie și a influenței Germaniei asupra guvernului.

Cauzele politicii anti-Semite ale guvernului Antonescu

Baza 2019: 362 respondenți
Baza 2017: 332 respondenți

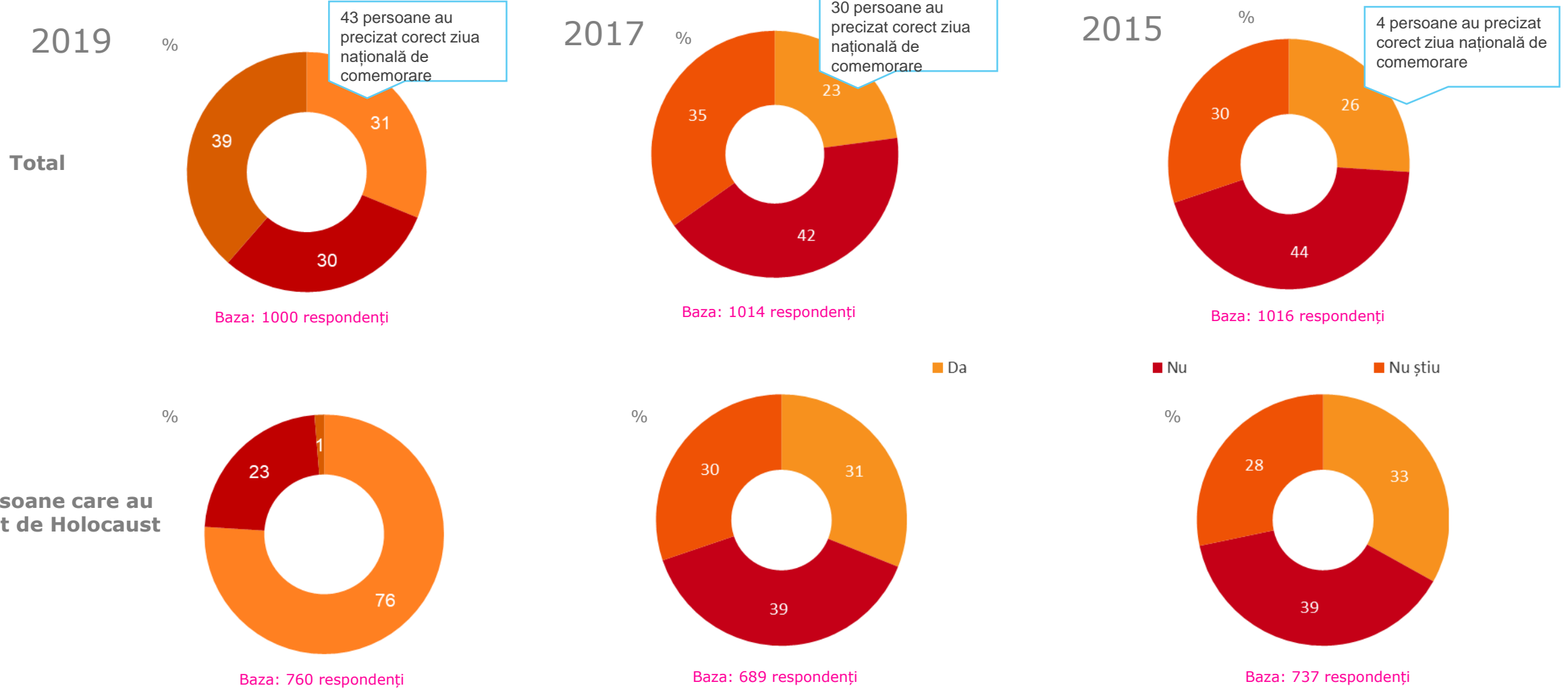
Cauzele deportării romilor

Baza 2019: 362 respondenți
Baza 2017: 332 respondenți

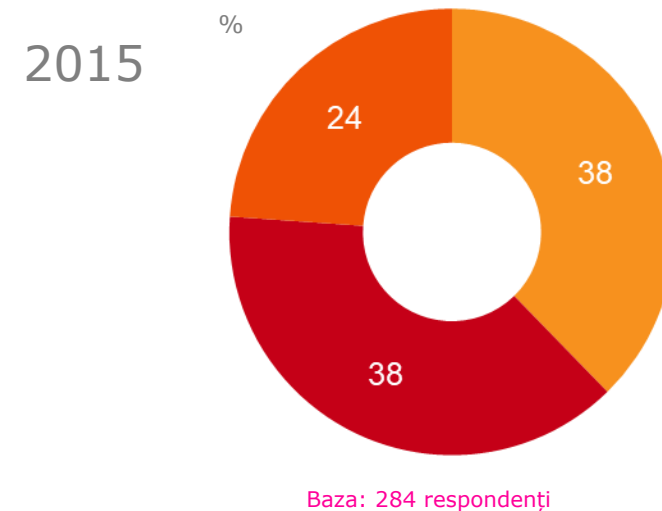
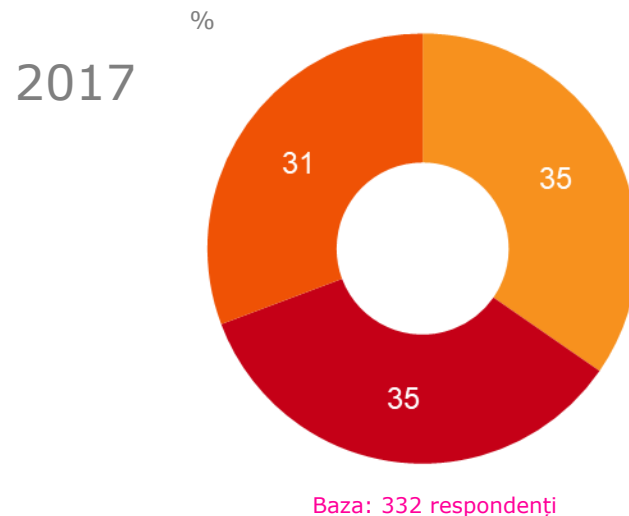
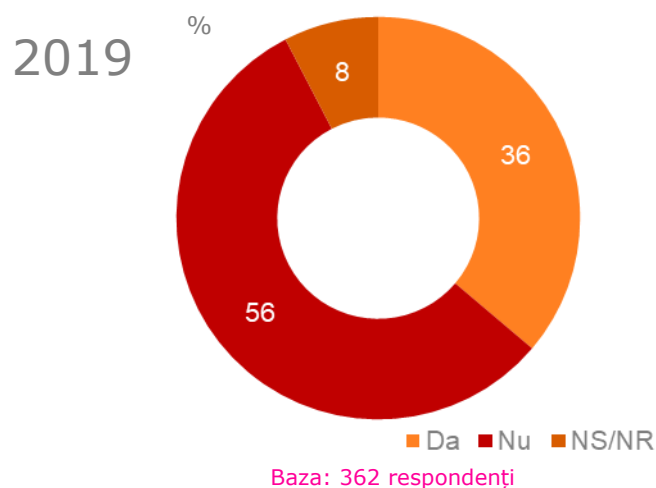
Holocaust în România: ziua de comemorare

Trei sferturi dintre respondenți au auzit de Holocaust și unul din trei cunoaște faptul că în România există o zi națională de comemorare a Holocaustului. Dintre aceștia, 43 persoane știu că această dată este 9 Octombrie. Comparativ cu anii anteriori, aproximativ o treime dintre respondenți au știut că Holocaustul este comemorat în luna octombrie sau toamna*, deși nu au știut data exactă.

Holocaust în România: ziua de comemorare

Persoanele care știu că Holocaustul a avut loc și în România

* Observații metodologice și de interpretare a datelor:

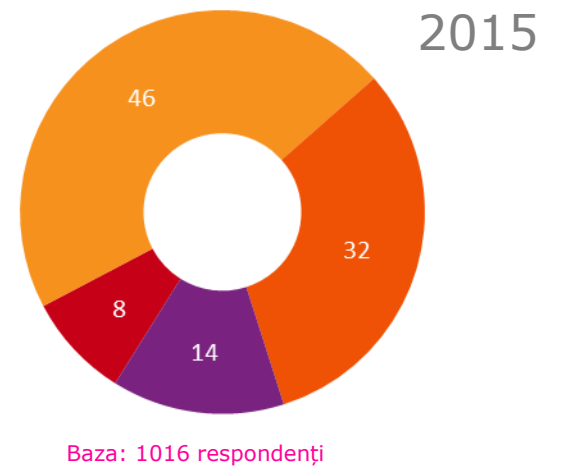
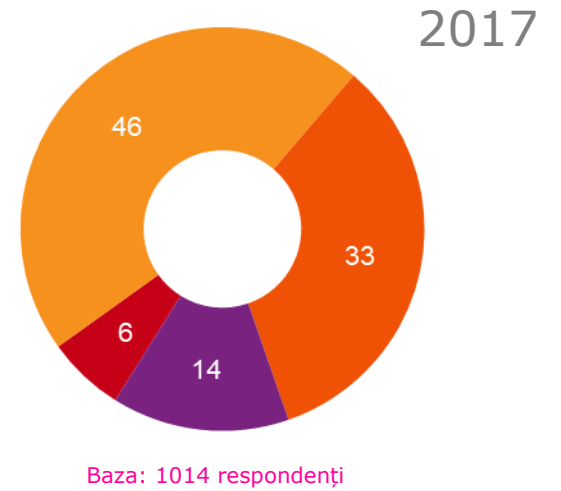
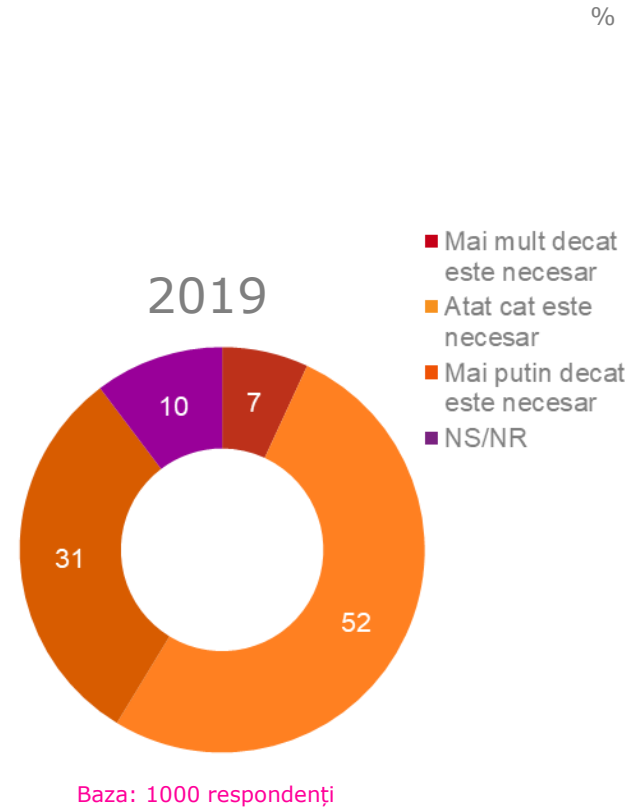
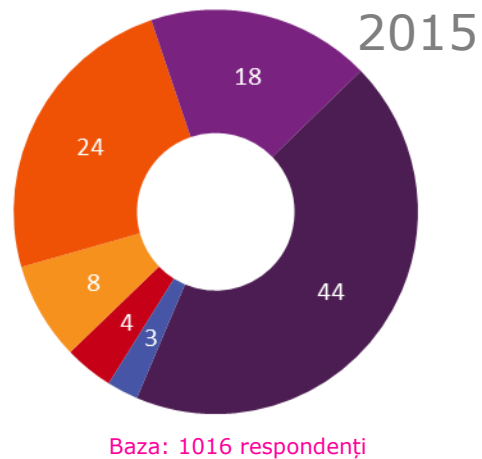
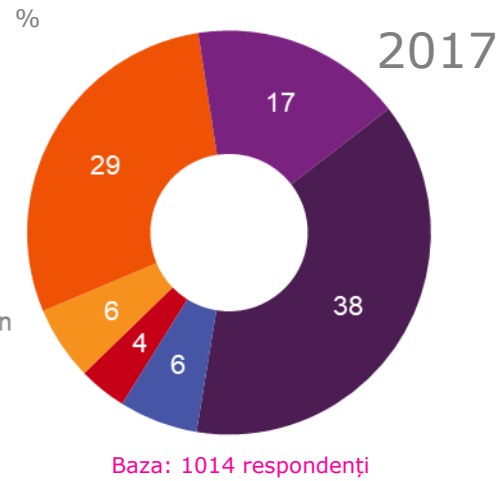
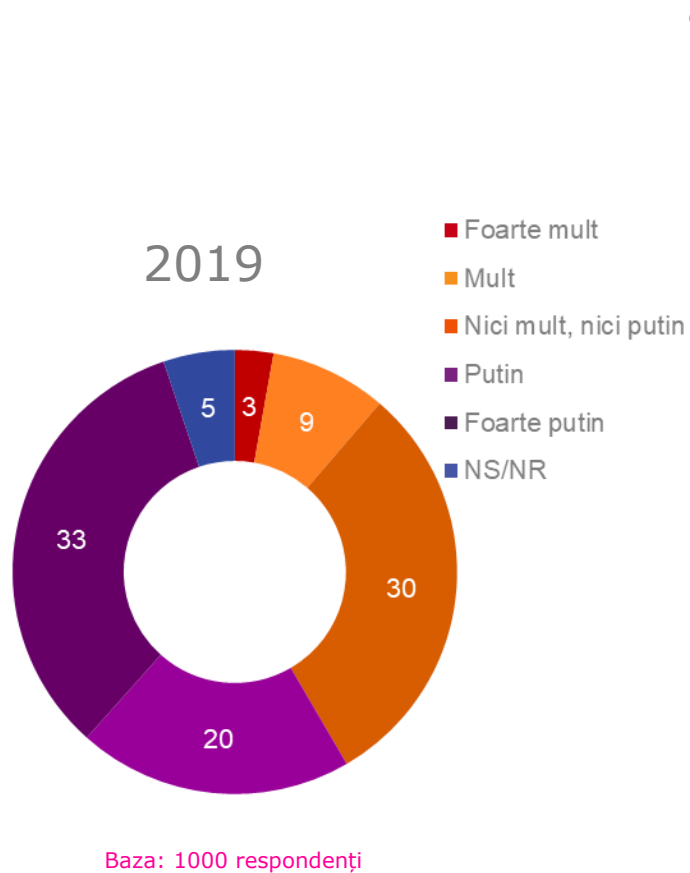
1. Au existat confuzii între diferite date de comemorare a evenimentelor legate de Holocaust: variante apropiate de 9 octombrie au fost: 8 sau 10 octombrie, sau 9 noiembrie când este marcat Kristallnacht; câțiva respondenți au menționat chiar 27 ianuarie și 2 august.

2. Procentul mare al celor care au răspuns afirmativ cu privire la cunoașterea existenței Holocaustului este dat și de faptul că datele au fost culese la 2 săptămâni după Ziua Națională de Comemorare a Holocaustului în România.

Holocaust în România: nivel de interes

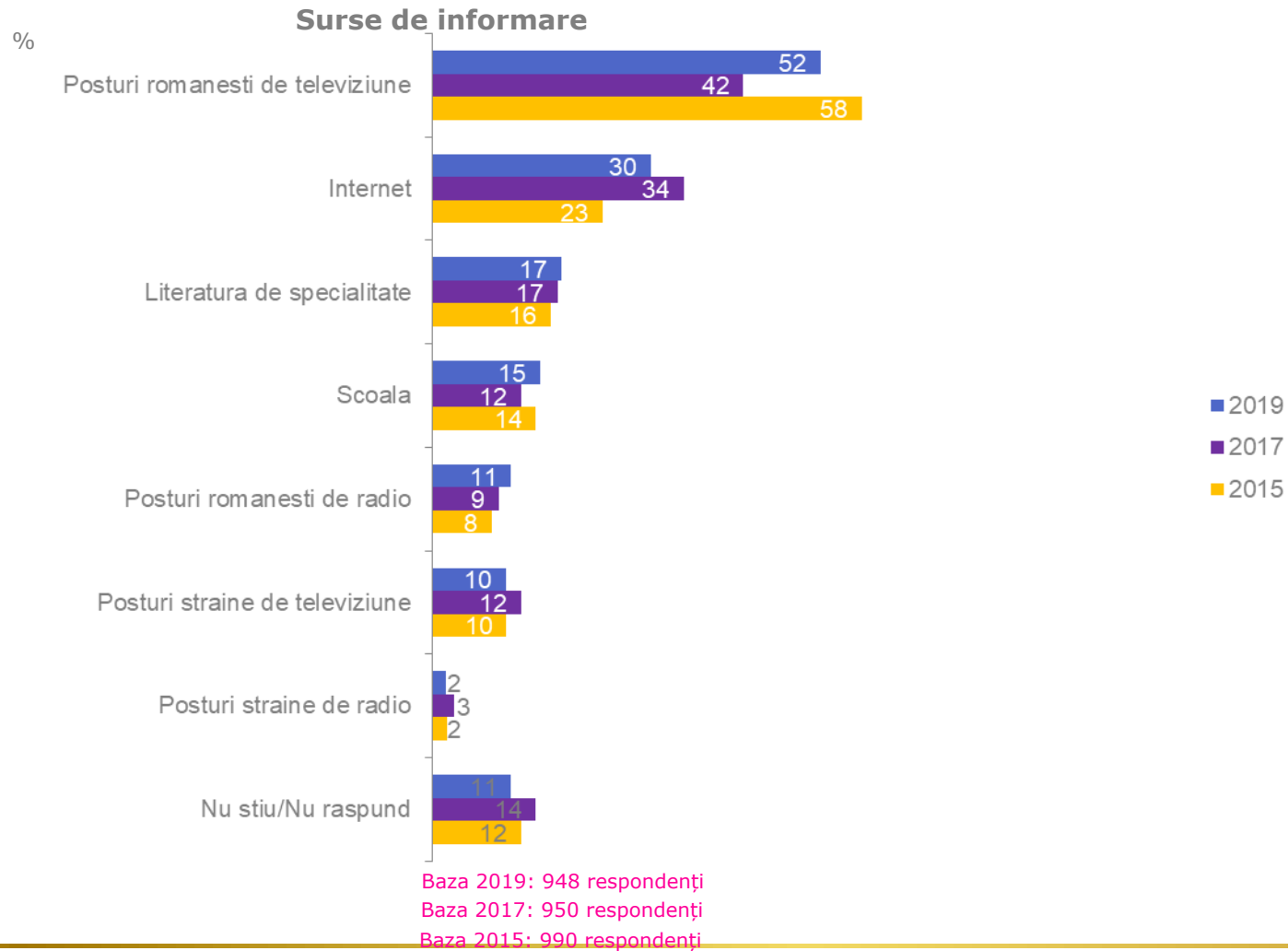
Mai mult de jumătate dintre intervievați nu sunt interesați de tematica Holocaustului.

Mai mult decât în anii anteriori însă, jumătate din respondenți sunt de părere că în România se discută atât cât este necesar despre Holocaust. Cu toate acestea date factuale despre Holocaust nu sunt cunoscute.

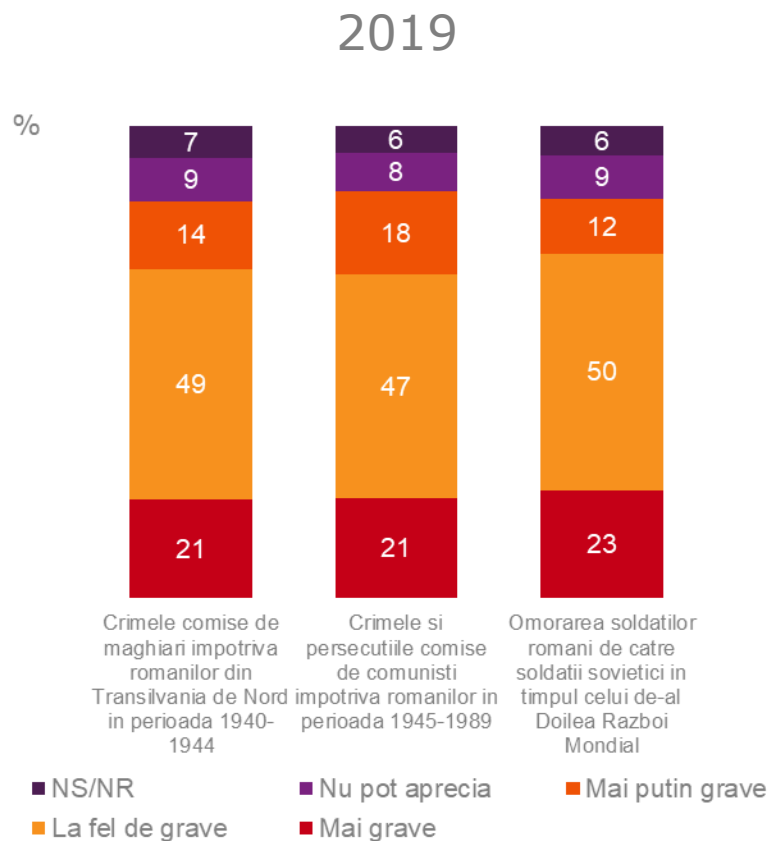
Holocaust în România: surse de informare

Principala sursă de informare cu privire la Holocaust o reprezintă posturile românești de televiziune și internetul, cu fluctuații din 2015 până în prezent. Cu toate acestea însă, televiziunea a câștigat vizibilitate în rândul respondenților față de 2017.

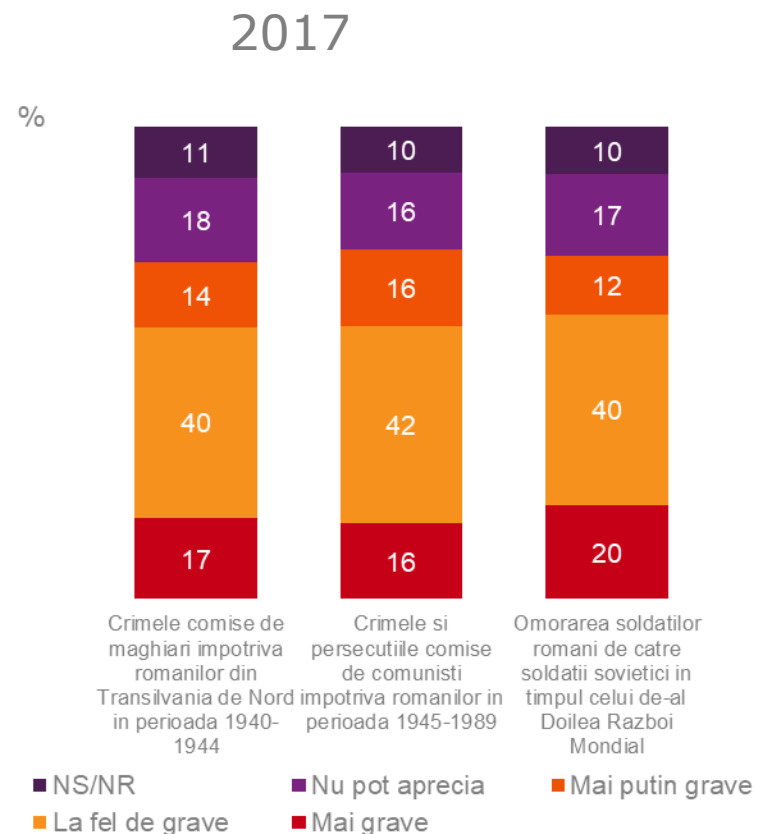

Holocaust în România: importanța percepută în raport cu alte evenimente

Datele înregistrate în 2019 sunt asemănătoare cu cele de acum 2 ani. Aproximativ trei sferturi dintre respondenți consideră că episoadele violente din istoria postbelică a României sunt cel puțin la fel de grave precum Holocaustul.

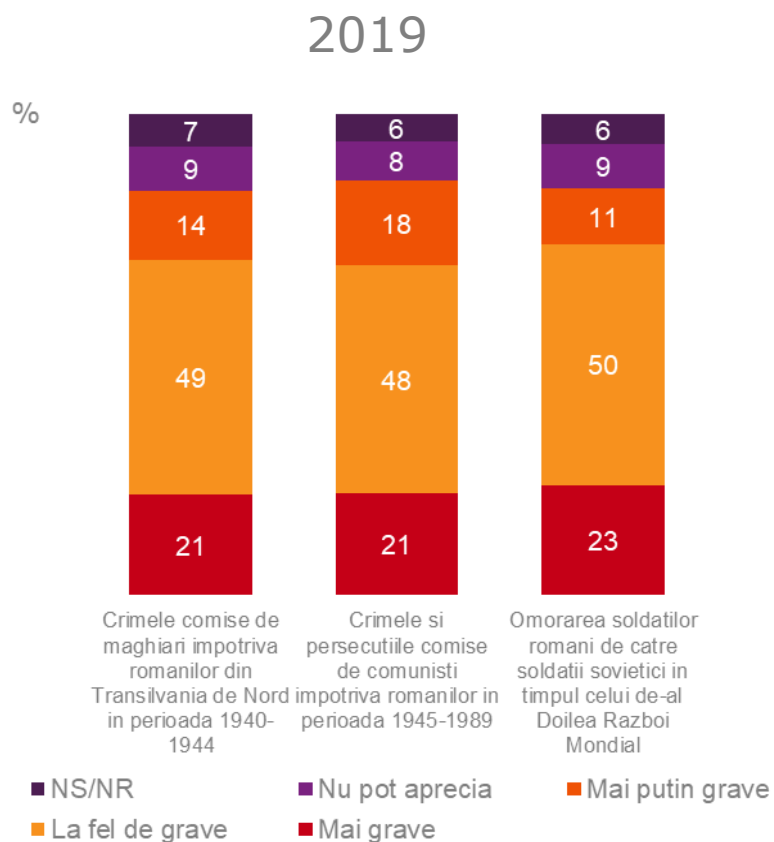
Baza 2019: 1000 respondenți

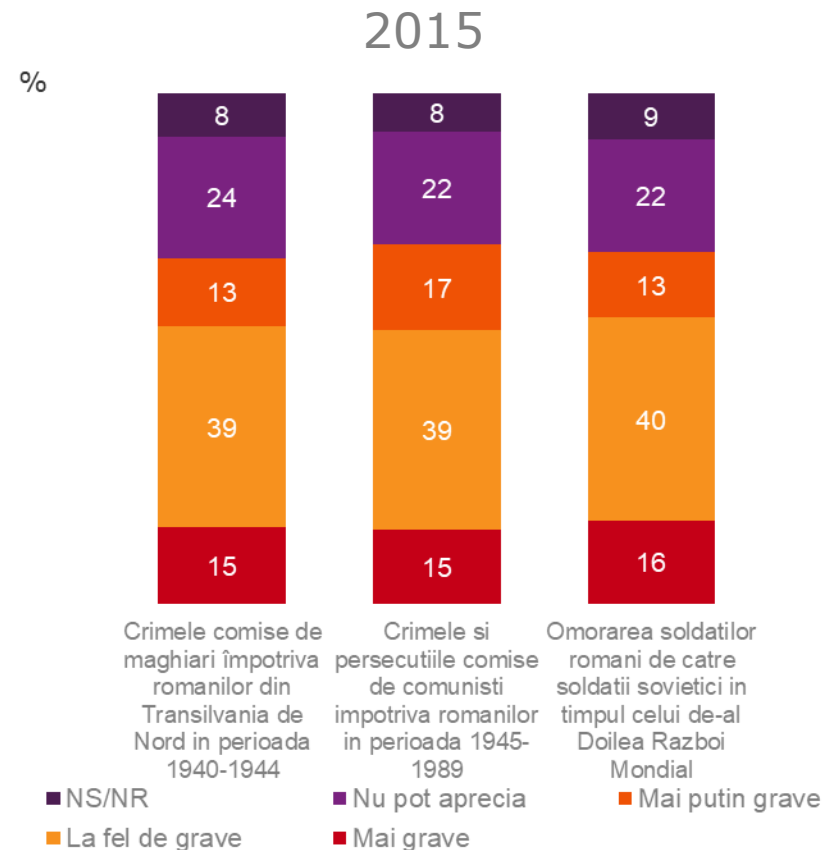
Baza 2017: 1014 respondenți

Holocaust în România: importanța percepută în raport cu alte evenimente

Datele înregistrate în 2019 indică diferențe semnificativ mai mari comparativ cu 2015 în ceea ce privește percepția gravității evenimentelor postbelice comparate cu Holocaustul.

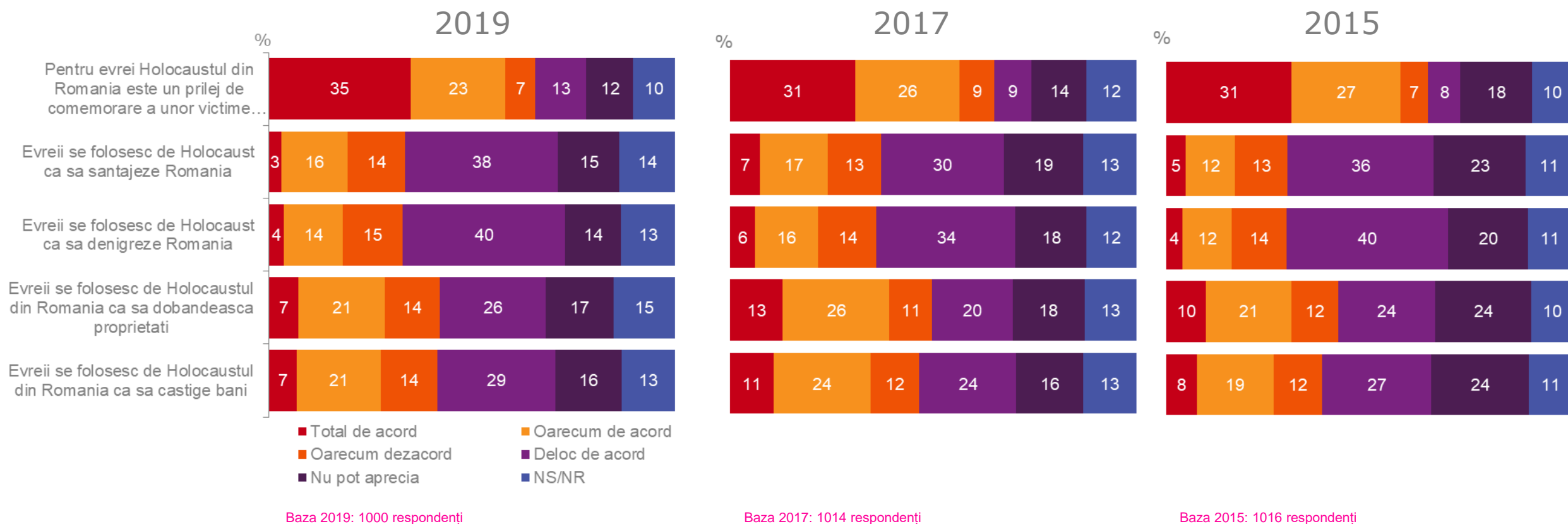
Baza: 1000 respondenți

Baza: 1016 respondenți

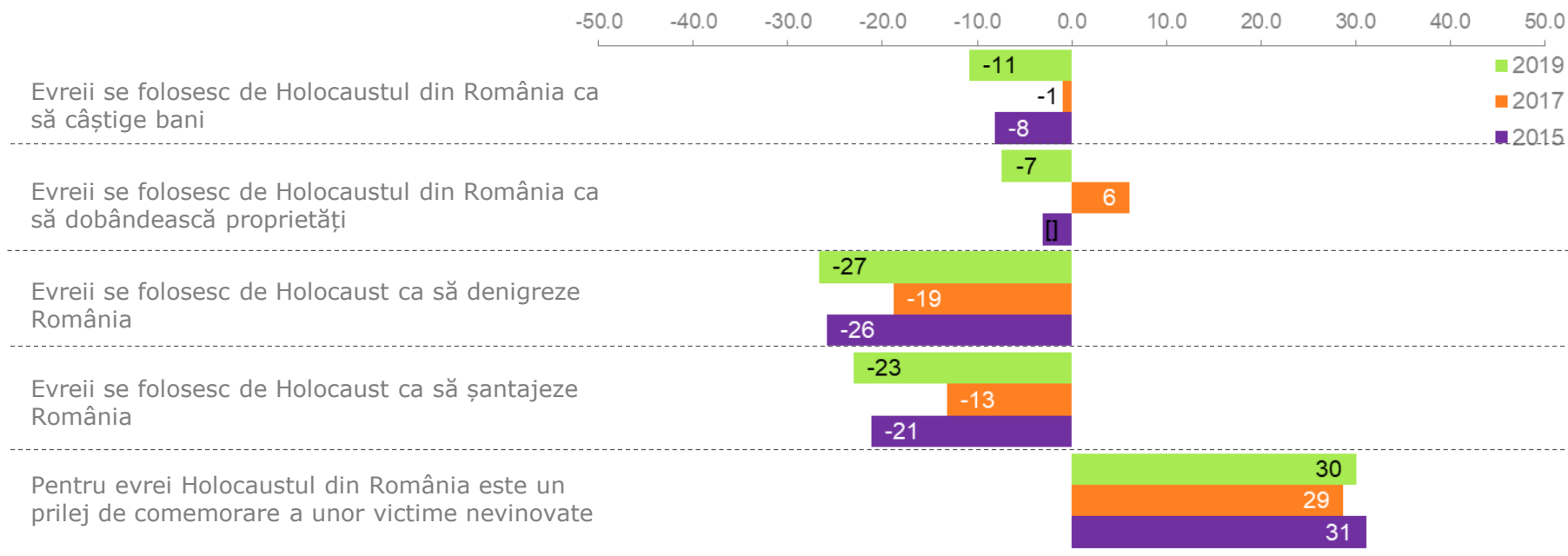
Percepția despre evrei și Holocaust

Se constată o ușoară scădere a percepției că evreii se folosesc de Holocaust pentru a obține beneficii. Peste jumătate dintre respondenți susțin că Holocaustul în România este un prilej pentru evrei de comemorare a victimelor.

Percepția despre evrei și Holocaust: Indicele opiniei dominante (IOD)

Imaginea pozitivă a românilor despre evrei și Holocaust a stagnat din 2015 până în prezent . Percepția negativă s-a disipat față de anii anteriori.

(IOD - Indicele Opiniei Dominante, formula de calcul: $(p^+ - p^-)(100 - p^0)/100$ în care p^+ =răspunsuri pozitive (total de acord + oarecum de acord), p^- =răspunsuri negative (deloc de acord + oarecum dezacord), și p^0 =numărul răspunsurilor neutre (Nu pot aprecia + NS/NR). IOD poate avea scoruri de la -100 la +100, valorile negative indicând o respingere a afirmației cuprinse în item, iar cele pozitive o aprobare a respectivei afirmații. Cu cât IOD are o valoare mai apropiată de 100, cu atât opinia respectivă este mai larg împărtășită în rândul populației.)

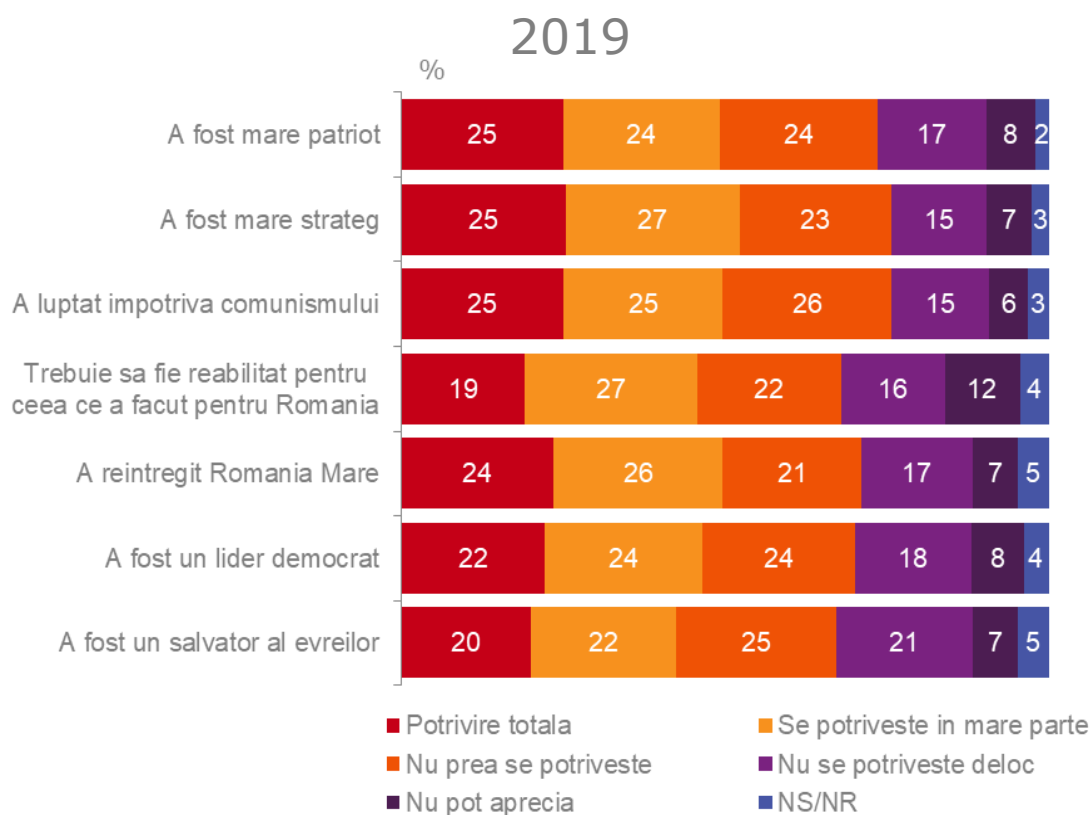

**Imaginea Mareșalului
Ion Antonescu**

Imaginea Mareșalului Ion Antonescu: afirmații pozitive

A crescut ponderea respondenților care nu sunt de acord că Antonescu a fost patriot și strateg. Cu toate acestea, românii cred că Antonescu trebuie reabilitat pentru faptele sale și i se asociază meritul de a fi întregit România Mare.

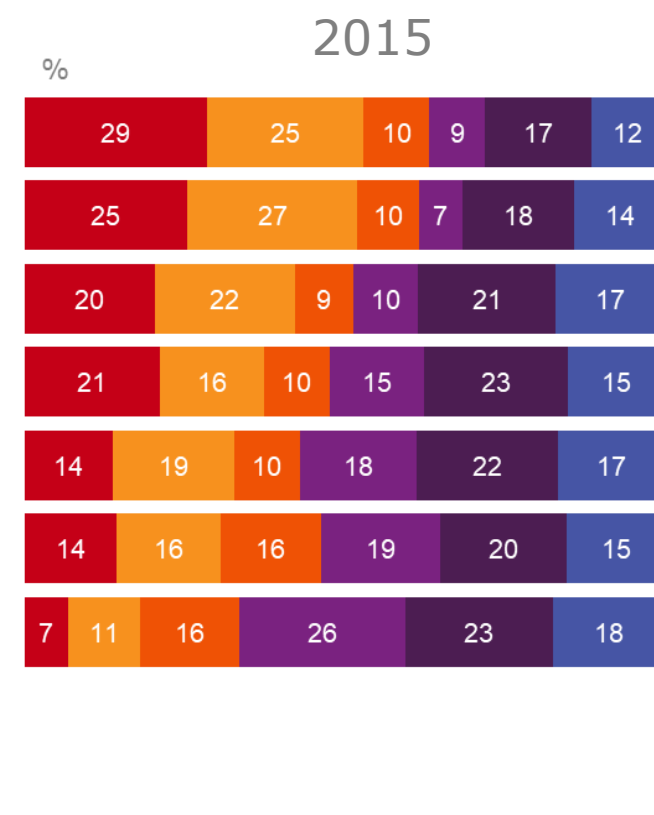
A scăzut semnificativ numărul celor care nu răspund sau răspunzând neutru.

Baza: 1000 respondenți

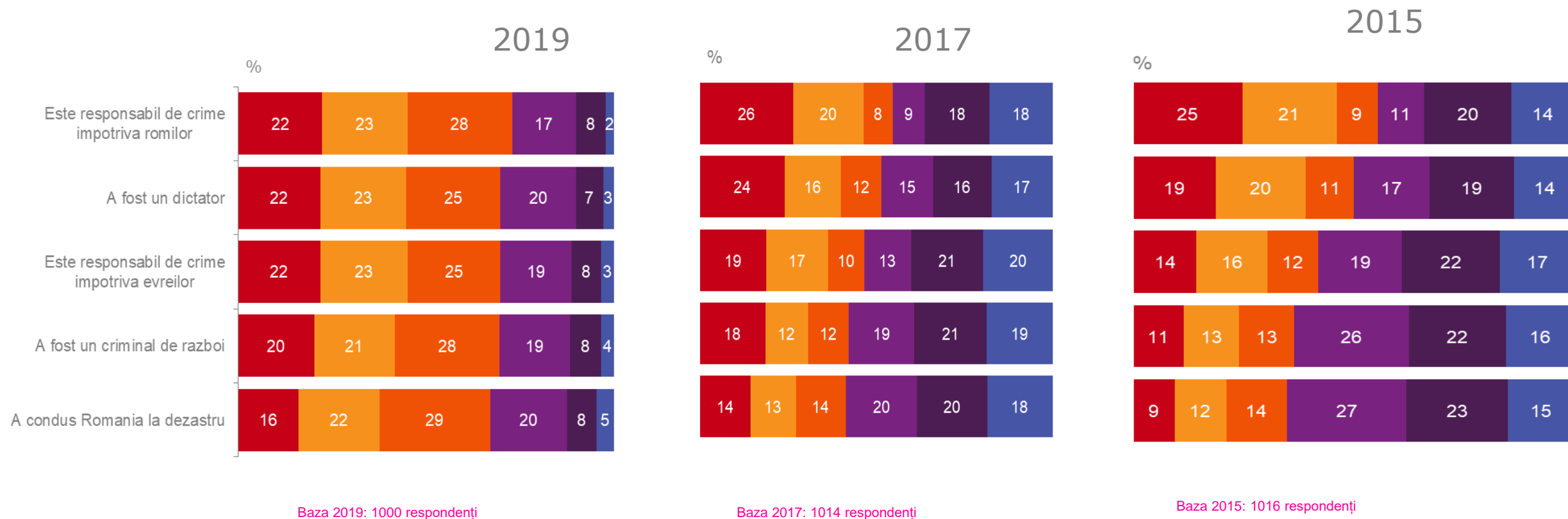
Baza: 1014 respondenți

Baza: 1016 respondenți

Imaginea Mareșalului Ion Antonescu: afirmații negative

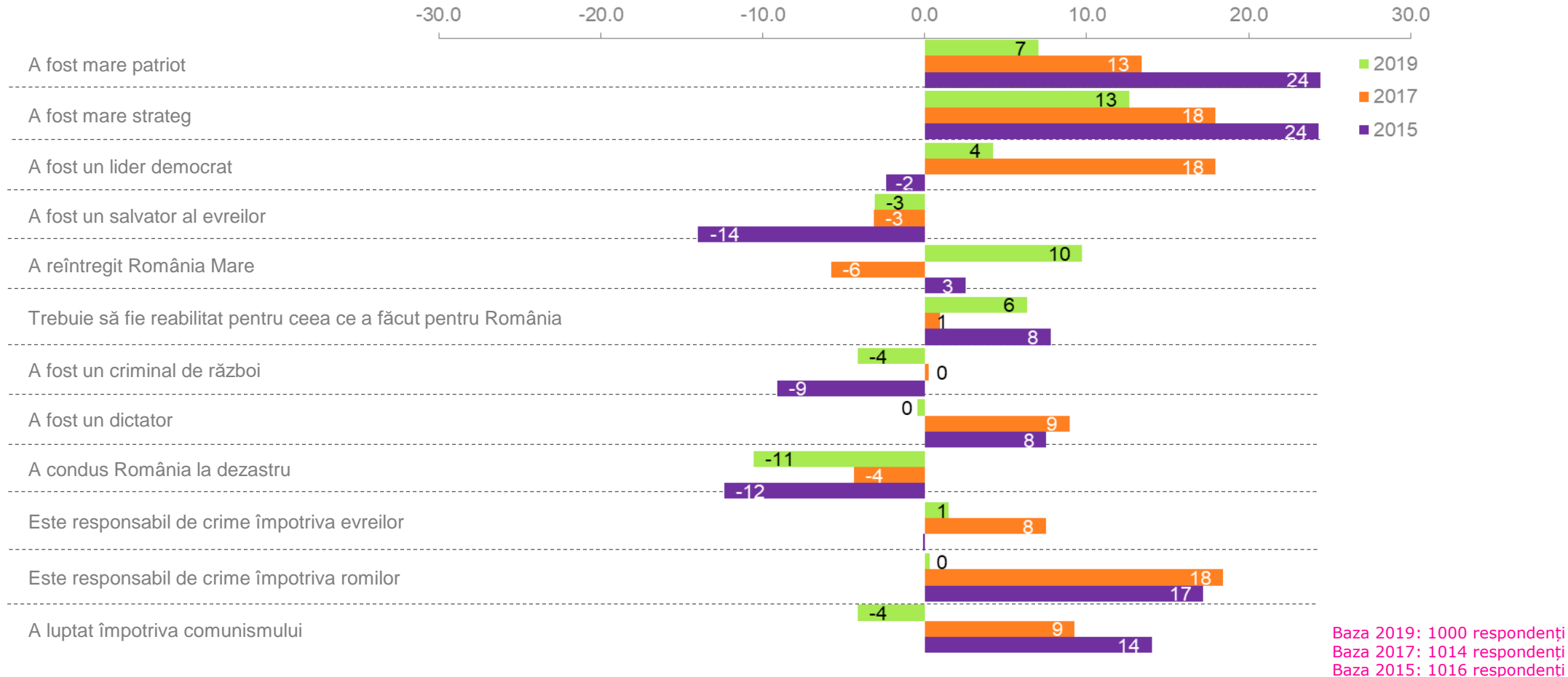
În 2019 se observă un trend ascendent al persoanelor care nu consideră că Mareșalul Ion Antonescu a avut un impact negativ asupra României și a evenimentelor legate de Holocaust.

■ Potrivire totală
 ■ Se potrivește în mare parte
 ■ Nu prea se potrivește
■ Nu se potrivește deloc
 ■ Nu pot aprecia
 ■ NS/NR

Imaginea Mareșalului Ion Antonescu: Indicele opiniei dominante (IOD)

Mai mulți români consideră în 2019 că Mareșalul Ion Antonescu a reîntregit România Mare, a luptat împotriva comunismului și ar trebui reabilitat pentru ce a făcut pentru România.

Exemplu de citire: ponderea celor care consideră că Mareșalul Ion Antonescu a fost un criminal de război este cu 4 puncte procentuale mai mică decât ponderea celor care NU cred că Ion Antonescu a fost criminal de război.

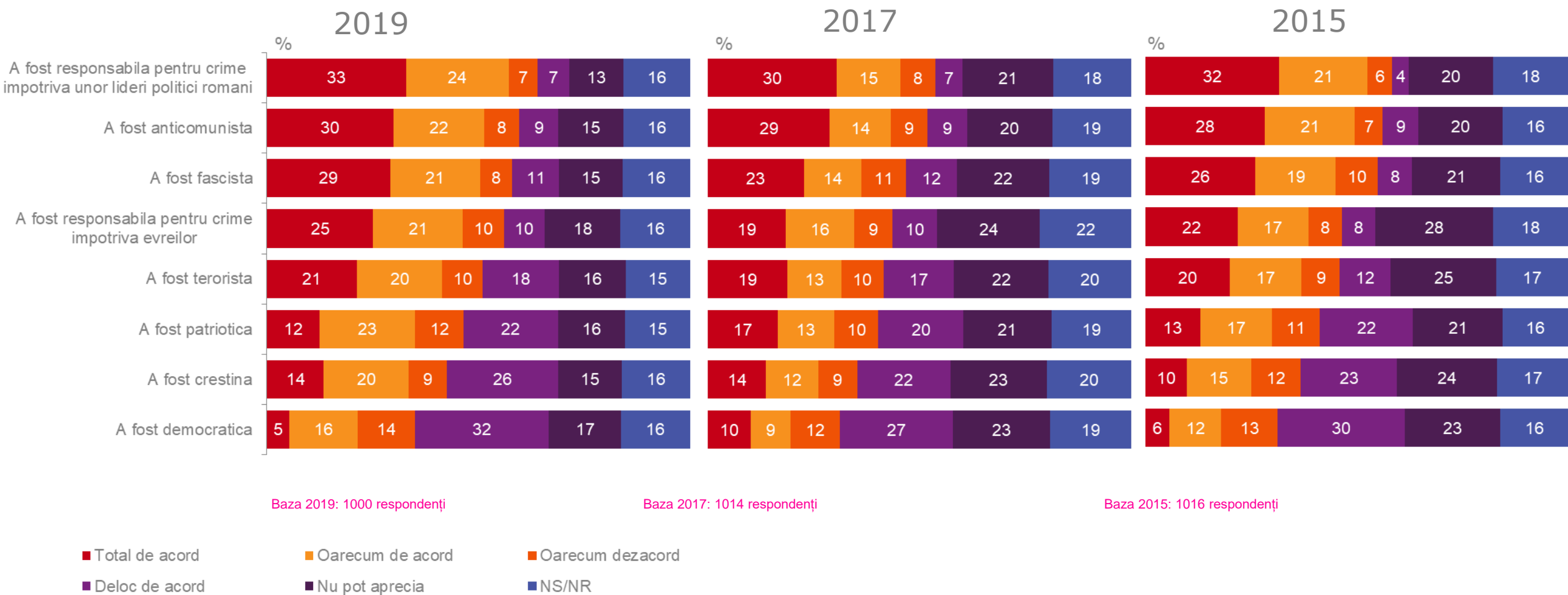
(IOD - Indicele Opiniei Dominante, formula de calcul: $(p^+ - p^-)(100 - p^0)/100$ în care p^+ = răspunsuri pozitive (total de acord + oarecum de acord), p^- = răspunsuri negative (deloc de acord + oarecum dezacord), și p^0 = numărul răspunsurilor neutre (Nu pot aprecia + NS/NR). IOD poate avea scoruri de la -100 la +100, valorile negative indicând o respingere a afirmației cuprinse în item, iar cele pozitive o aprobare a respectivei afirmații. Cu cât IOD are o valoare mai apropiată de 100, cu atât opinia respectivă este mai larg împărtășită în rândul populației.)

The background is a light-colored, marbled paper with a complex, organic pattern of veins. A prominent, irregular crack runs vertically through the center-left, filled with a shimmering gold material. The overall texture is that of aged, decorative paper.

**Percepții despre
Mișcarea Legionară
și
alte formațiuni politice**

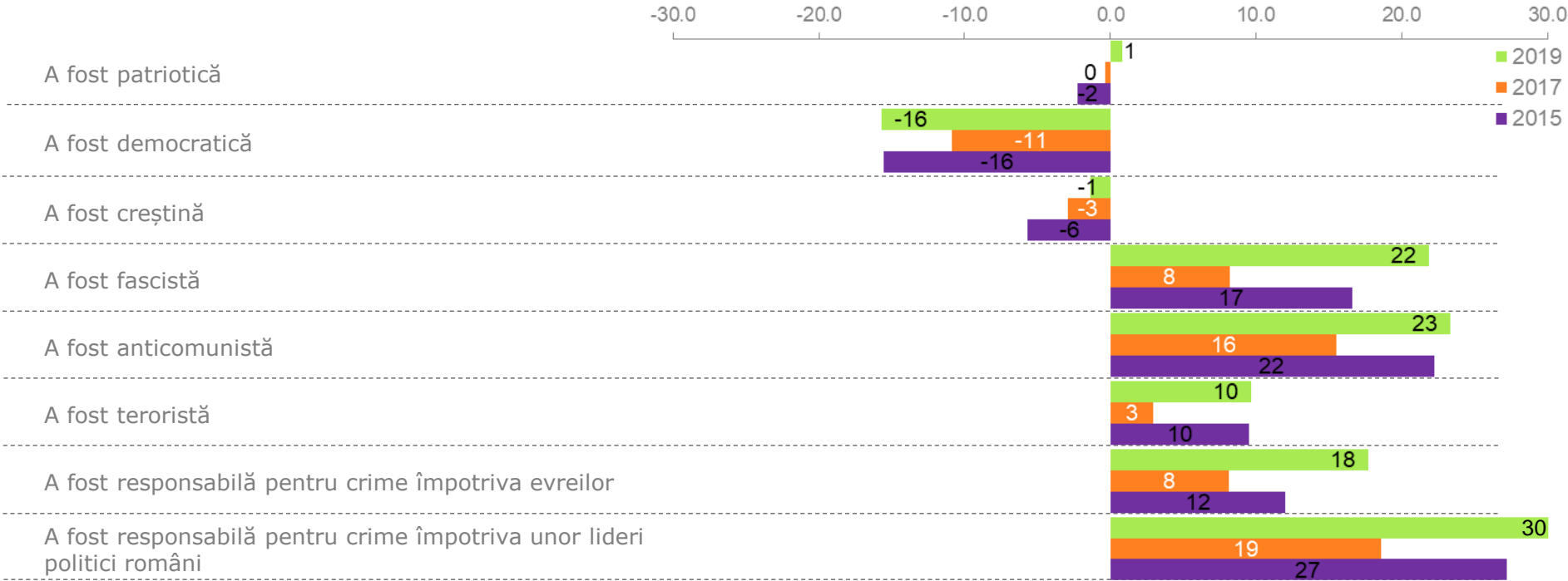
Imaginea organizației Mișcarea Legionară

Jumătate dintre respondenți sunt de acord că Mișcarea Legionară a fost fascistă. O creștere cu 13 p.p. față de 2017.

Imaginea organizației Mișcarea Legionară: Indicele opiniei dominante

Mișcarea Legionară este considerată de mai mulți români decât în 2017 ca fiind fascistă, anticomunistă și responsabilă de crime împotriva evreilor și a unor lideri politici români.

Baza 2019: 1000 respondenți
 Baza 2017: 1014 respondenți
 Baza 2015: 1016 respondenți

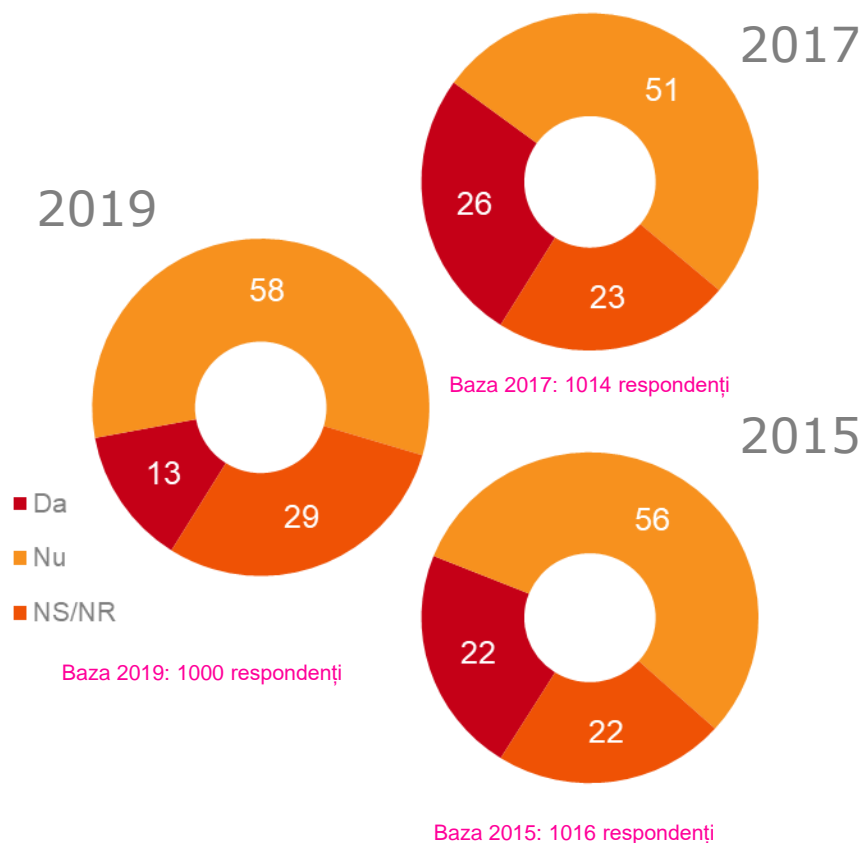
(IOD - Indicele Opiniei Dominante, formula de calcul: $(p^+ - p^-)(100 - p^0)/100$ în care p^+ =răspunsuri pozitive (total de acord + oarecum de acord), p^- =răspunsuri negative (deloc de acord + oarecum dezacord), și p^0 =numărul răspunsurilor neutre (Nu pot aprecia + NS/NR). IOD poate avea scoruri de la -100 la +100, valorile negative indicând o respingere a afirmației cuprinse în item, iar cele pozitive o aprobare a respectivei afirmații. Cu cât IOD are o valoare mai apropiată de 100, cu atât opinia respectivă este mai larg împărtășită în rândul populației.)

Partide sau formațiuni politice antisemite

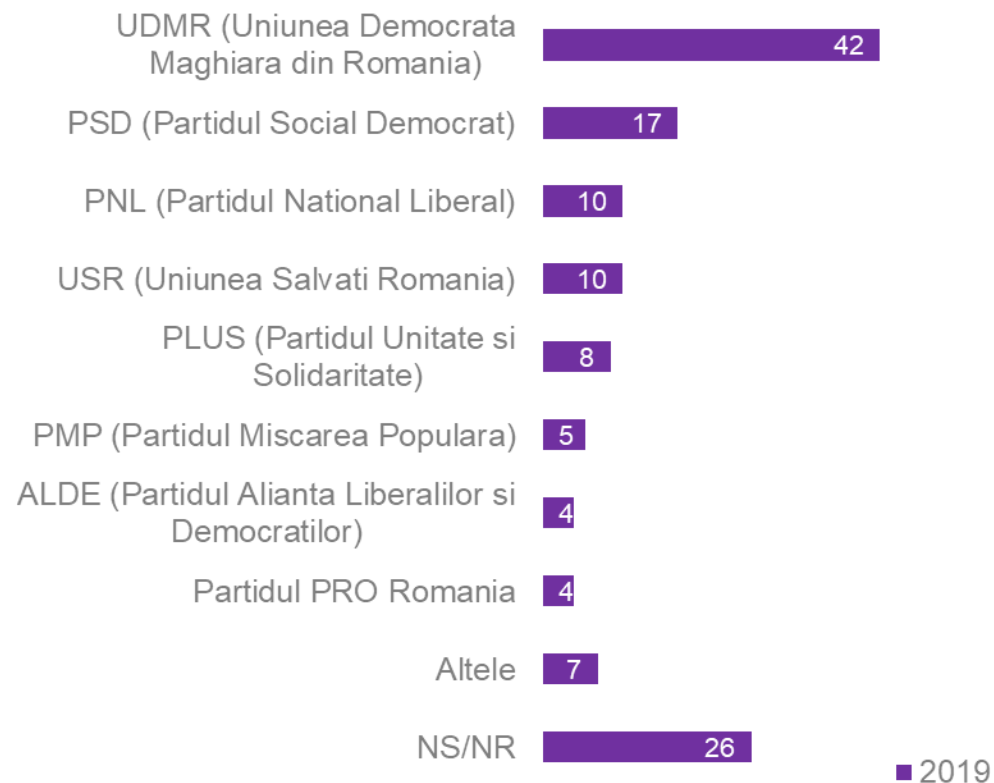
Semnificativ mai mulți români spun în 2019 că în România nu există partide politice care au mesaje anti-semite.

Deși mai mult de jumătate dintre respondenți au declarat că nu există partide sau formațiuni politice anti-semite în România anului 2019, aproape jumătate dintre cei care au răspuns afirmativ au menționat UDMR.

Mesaje antisemite

Partide/ Formațiuni politice

Baza 2019: 132 respondenți care au răspuns că există partide cu mesaje antisemite

Muțumim!

Camelia Badea
Executive Researcher
Romania
BBSS SEE Unit

M +40 744 372 780
EA camelia.badea@tns-csop.ro

1 Louis Blanc str.
Louis Blanc Office Center, 3rd Floor
District 1, Bucharest
Romania